

Ministerieel besluit tot vaststelling van de lijst met aandoeningen en voorgaande feiten van personen met een indicatie van een arbeidshandicap en de lijst met multidisciplinaire informatie die recht geven op een aanpassing arbeidsomgeving, een tegemoetkoming in verplaatsings- en verblijfskosten, gebarentaal-, oraal- of schrijftolken en de Vlaamse Ondersteuningspremie, bepaald in artikel 4, van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap

DE VLAAMS MINISTER VAN VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Gelet op het decreet van 4 maart 2016 houdende het Vlaamse doelgroepenbeleid, artikel 12;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap, artikel 4, tweede lid, 1° en 2°, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juni 2016 en 26 oktober 2018;

Gelet op het ministerieel besluit van 8 augustus 2016 tot bepaling van de criteria en de multidisciplinaire informatie die recht verlenen op de Vlaamse ondersteuningspremie en tot aanduiding van de organisatie die gelast is met de beoordeling van zelfstandige activiteit;

Gelet op het ministerieel besluit van 21 november 2016 tot wijziging van de lijst, gevoegd als bijlage bij het ministerieel besluit van 8 augustus 2016 tot bepaling van de criteria en de multidisciplinaire informatie die recht verlenen op de Vlaamse ondersteuningspremie en tot aanduiding van de organisatie die gelast is met de beoordeling van zelfstandige activiteiten;

Gelet op het ministerieel besluit van 30 mei 2018 tot vaststelling van de lijst met aandoeningen en voorgaande feiten van personen met een indicatie van een arbeidshandicap en de lijst met multidisciplinaire informatie, bepaald in artikel 4, tweede lid, 1° en 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap;

Gelet op het advies van de Raad van Bestuur van VDAB, gegeven op 7 november 2018;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 16 november 2018;

Gelet op advies XXX van de Raad van State, gegeven op XXX, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

BESLUIT:

Artikel 1. De lijst met aandoeningen en voorgaande feiten van personen met een indicatie van een arbeidshandicap en de lijst met de multidisciplinaire informatie, bepaald in artikel 4, tweede lid, 1°, en 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap worden aangehecht als bijlage bij dit besluit.

Art. 2. Het Agentschap Innoveren en Ondernemen, vermeld in artikel 7 van het decreet van 20 november 2015 houdende diverse maatregelen inzake de herstructurering van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie, is gelast met het beoordelen van de zelfstandige activiteit, bepaald in artikel 35, derde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap.

Art. 3. Het ministerieel besluit van 30 mei 2018 tot vaststelling van de lijst met aandoeningen en voorgaande feiten van personen met een indicatie van een arbeidshandicap en de lijst met multidisciplinaire informatie, bepaald in artikel 4, tweede lid, 1° en 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap wordt opgeheven.

Art. 4. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2019.

Brussel,



De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,
Philippe MUYTERS

Bijlage bij het ministerieel besluit van tot vaststelling van de lijst met aandoeningen en voorgaande feiten van personen met een indicatie van een arbeidshandicap en de lijst met multidisciplinaire informatie die recht geven op een

aanpassing arbeidsomgeving, een tegemoetkoming in verplaatsings- en verblijfskosten, gebarentaal-, oraal- of schrifttolken en de Vlaamse Ondersteuningspremie, bepaald in artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap

Lijst met aandoeningen en voorgaande feiten van personen met een indicatie van een arbeidshandicap die recht geven op BTOM (Automatische rechten)

1. Aanpassing arbeidsomgeving (= aanpassing arbeidspost, aangepast arbeidsgereedschap, aangepaste arbeidskledij)

A. Criteria zonder voorwaarde

- 1.1. beschikken over een door het VAPH/VFSIPH/RF¹ gegeven ticket zonder voorwaarde:
 - 1.1.1. w2;
 - 1.1.2. w3;
- 1.2. aangepaste arbeidsomgeving:
 - 1.2.1. tegemoetkoming in hulpmiddelen en/of aanpassingen in de privé-situatie;
 - 1.2.2. aanvulling onderste ledematen;
 - 1.2.3. vervanging onderste ledematen;
 - 1.2.4. aanvulling bovenste ledematen;
 - 1.2.5. vervanging bovenste ledematen;
 - 1.2.6. aanvulling romp, wervelzuil, bekken;
 - 1.2.7. aanvulling gehoor;
 - 1.2.8. vervanging gehoor;
 - 1.2.9. aanvulling zicht;
 - 1.2.10. vervanging zicht;
 - 1.2.11. aanvulling/vervanging spraak;
- 1.3. reeds een tegemoetkoming ontvangen hebben voor een aanpassing in de werkomgeving van:
 - 1.3.1. het VAPH/VFSIPH/RF;
 - 1.3.2. de VDAB;
- 1.4. als leerling in de onderwijssituatie hulpmiddelen en/of aanpassingen gehad hebben die gesubsidieerd werden door het Departement Onderwijs (Cel Speciale Onderwijsleermiddelen-SOL) of (de inrichtende macht van) de school;
- 1.5. vanaf 4 punten op de zelfredzaamheidschaal ter bepaling van de integratietegemoetkoming bij auditieve handicaps;
- 1.6. in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 1 of 7 punten bij visuele handicaps;
- 1.7. in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 1 of 7 punten bij fysieke handicaps;
- 1.8. één van de volgende problematieken:
 - 1.8.1. leerstoornis gediagnosticeerd door een neuroloog of oogarts: F8191;
 - 1.8.2. degeneratieve aandoeningen van het zenuwstelsel, gediagnosticeerd door een neuroloog of internist: G10, G11, G12, G120, G121, G122, G253, G35, G37;
 - 1.8.3. aandoeningen van zenuwen, zenuwwortels en zenuwplexus, gediagnosticeerd door een neuroloog of orthopedist: G5400, G551, G552;

¹ Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Arbeidshandicap, Rijksfonds

- 1.8.4. polyneuropathieën, gediagnosticeerd door een neuroloog: G60, G620, G6210, G6320;
- 1.8.5. myopathieën en aandoeningen myoneurale junctie, gediagnosticeerd door een internist of neuroloog: G700, G710;
- 1.8.6. hersenverlamming en andere verlamningsverschijnselen, gediagnosticeerd door een neuroloog: G800, G801, G802, G803, G804, G810, G811, G812, G819, G820, G821, G822, G823, G824, G825, G830, G831, G832, G8340;
- 1.8.7. andere aandoeningen van het zenuwstelsel, gediagnosticeerd door een neuroloog: G900, G935, G9500, G9501, G951, G952, G958;
- 1.8.8. aandoening van het oog gediagnosticeerd door een oogarts: H540, H5401, H5420, H5421, H5422, H5423, H5424, H541;
- 1.8.9. aandoeningen van het oor gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts: H900, H903, H905, H906, H908, H9131;
- 1.8.10. inflammatoire artropathie, gediagnosticeerd door een reumatoloog of internist of orthopedist: M050+;
- 1.8.11. aandoeningen van de wervelkolom, gediagnosticeerd door een orthopedist of reumatoloog: M4300, M4310, M501, M510;
- 1.8.12. bot- en kraakbeenaandoeningen, gediagnosticeerd door een orthopedist of reumatoloog: M80, M841;
- 1.8.13. bot- en kraakbeenaandoeningen, gediagnosticeerd door een orthopedist of reumatoloog of gynaecoloog: M860;
- 1.8.14. congenitale afwijkingen van het skelet en de spieren, gediagnosticeerd door een pediater of orthopedist of reumatoloog of internist: Q71, Q72, Q7620, Q774, Q780, Q796;
- 1.8.15. aandoening van hoofd en hals, gediagnosticeerd door een neuroloog: S066;
- 1.8.16. aandoening van hoofd en hals, gediagnosticeerd door een neuroloog of orthopedist: S1430;
- 1.8.17. traumatische aandoening van thorax, wervelkolom en bekken, gediagnosticeerd door een neuroloog: S3430;
- 1.8.18. aandoeningen van schouder en arm, gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts: S48, S57, S58, S67, S680, S684;
- 1.8.19. aandoeningen van heup en been, gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts: S780, S781, S87, S880, S881, S97, S980, S984;
- 1.8.20. tweezijdige of gecombineerde aandoeningen, gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts: T052, T055, T056;
- 1.8.21. factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden, indien geattesteerd door de behandelend arts-specialist: Z993.

B. Criteria met voorwaarde

- 1.1. beschikken over een door het VAPH/VFIPH/RF gegeven ticket met voorwaarde:
 - 1.1.1. w2;
 - 1.1.2. w3.

2. Verplaatsings- of verblijfstegemoetkoming

A. Criteria zonder voorwaarde

- 2.1. Verplaatsing noodzakelijke begeleider bij gemeenschappelijk vervoer:

- 2.1.1. beschikken over een VAPH/VFSIPH/RF werkbeslissing of -betaling, tengevolge van de handicap, inzake de verplaatsingskosten gemeenschappelijk vervoer van de noodzakelijke derde/begeleider;
- 2.1.2. beschikken over een VDAB beslissing of betaling, tengevolge van de arbeidshandicap, inzake de verplaatsingskosten gemeenschappelijk vervoer van de noodzakelijke derde/begeleider;
- 2.1.3. beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap wegens de aard en de ernst van zijn arbeidshandicap onmogelijk gebruik kan maken van een gemeenschappelijk vervoermiddel zonder vergezeld te zijn van een derde persoon.

2.2. Verplaatsing met een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel:

- 2.2.1. beschikken over een VAPH/VFSIPH/RF werkbeslissing of - betaling, tengevolge van de handicap, inzake de verplaatsingskosten bij gebruik van een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel;
- 2.2.2. beschikken over een VDAB beslissing of betaling, tengevolge van de arbeidshandicap, inzake de verplaatsingskosten bij gebruik van een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel;
- 2.2.3. beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap permanent rolwagengebruiker is én wegens de aard en de ernst van deze arbeidshandicap genoodzaakt is om een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel te gebruiken;
- 2.2.4. beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap geen 300 meter te voet kan gaan tengevolge van een cardiorespiratoire of locomotorische aandoening én wegens de aard en de ernst van deze arbeidshandicap genoodzaakt is om een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel te gebruiken;

2.3. Verplaatsing met gespecialiseerd vervoer:

- 2.3.1. beschikken over een VAPH/VFSIPH/RF werkbeslissing of - betaling, tengevolge van de handicap, inzake de verplaatsingskosten bij gebruik van gespecialiseerd vervoer;
én
beschikken over een verklaring op eer van de persoon met een arbeidshandicap dat hij niet beschikt over een voertuig waarvan de voor zijn noden noodzakelijke aanpassingen door de overheid gesubsidieerd werden of er zelf niet mee kunnen rijden”.
- 2.3.2. beschikken over een VDAB beslissing of - betaling, tengevolge van de arbeidshandicap, inzake de verplaatsingskosten bij gebruik van gespecialiseerd vervoer;
én
beschikken over een verklaring op eer van de persoon met een arbeidshandicap dat hij niet beschikt over een voertuig waarvan de voor zijn noden noodzakelijke aanpassingen door de overheid gesubsidieerd werden.
- 2.3.3. beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap permanent elektronisch rolwagengebruiker is én wegens de aard en de ernst van deze arbeidshandicap genoodzaakt is om gespecialiseerd vervoer te gebruiken;
én
beschikken over een verklaring op eer van de persoon met een arbeidshandicap dat hij niet beschikt over een voertuig waarvan de voor zijn noden noodzakelijke aanpassingen door de overheid gesubsidieerd werden.

2.4. Verblijf als cursist:

- 2.4.1. beschikken over een VAPH/VFSIPH/RF werkbeslissing of - betaling, tengevolge van de handicap, inzake de verblijfskosten;
- 2.4.2. beschikken over een VDAB beslissing of betaling, tengevolge van de arbeidshandicap, inzake de verblijfskosten;
- 2.4.3. voldoen aan één van de volgende voorwaarden:
 - 1.4.3.1. dagelijks meer dan dertien uur van huis zijn;
 - 1.4.3.2. beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap ernstige reismoeilijkheden heeft naar de opleidings- of stageplaats wegens de aard en de ernst van zijn arbeidshandicap;
 - 1.4.3.3. verplicht zijn ter plaatse te verblijven wegens de vereisten of de organisatie van de ondernomen, door de VDAB erkende of georganiseerde, beroepsopleiding of stage;
 - 1.4.3.4. zich in de omstandigheden bevinden dat de dagelijkse verplaatsingskosten het dagelijks maximumbedrag van de verblijfskosten overschrijden.

3. Gebarentaal-, oraal- en schrijftolken

A. Criteria zonder voorwaarde

- 3.1. beschikken over een door het VAPH/VFSIPH gegeven ticket:
 - 3.1.1. doventolk in de privé-situatie;
 - 3.1.2. tolk voor doven in de privé-situatie;
 - 3.1.3. doventolk in de werksituatie;
 - 3.1.4. vervanging gehoor;
 - 3.1.5. pedagogische hulp in het hoger onderwijs omwille van de auditieve handicap of met de functiebeperking vervanging gehoor in de bijstandskorf;
- 3.2. beschikken over een voorgaande beslissing van de VDAB voor een tolk voor doven in de werksituatie;
- 3.3. beschikken over een verklaring/beslissing van het Departement Onderwijs waaruit blijkt dat de persoon in het kader van onderwijs vergoeding kreeg/krijgt voor een tolk voor doven;
- 3.4. beschikken over een verklaring van het Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor doven (CAB) waaruit blijkt dat de persoon reeds gebruik gemaakt heeft of maakt van tolken voor doven vergoed door:
 - 3.4.1. de VDAB;
 - 3.4.2. het VAPH/VFSIPH;
 - 3.4.3. het Departement Onderwijs;
- 3.5. één van de volgende beperkingen, indien uitbehandeld:
 - 3.5.1. vanaf 70 dB-verlies aan het beste oor bij tonale audiometrie, gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts;
 - 3.5.2. 70% of minder spraakverstaan bij vocale audiometrie, gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts;
- 3.6. één van de volgende uitbehandelde problematieken:
 - 3.6.1. aandoeningen van het oor gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts: H900, H903, H906.

4. Vlaamse Ondersteuningspremie – VOP

A. Criteria zonder voorwaarde

- 4.1. beschikken over een automatisch recht op een tewerkstelling in een beschutte werkplaats;
- 4.2. voldoen aan de door de Raad van Bestuur goedgekeurde criteria voor een automatisch recht op een tewerkstelling in een beschutte werkplaats;
- 4.3. beschikken over een door het VAPH/VFSIPH/RF/Fonds'81 gegeven ticket zonder voorwaarde:
 - 4.3.1. w3;
 - 4.3.2. tehuis werkenden (Z70, sinds 1/1/2012: Z71);
 - 4.3.3. beschermd wonen (Z64, sinds 1/1/2012: Z66);
 - 4.3.4. pleeggezin/WOP (Z60, sinds 1/1/2012: pleeggezin (niet-WOP): Z61, WOP: Z40);
 - 4.3.5. zelfstandig wonen (Z55, sinds 1/1/2012: Z79);
 - 4.3.6. begeleid wonen (Z50, sinds 1/1/2012: Z51);
- 4.4. laatst gevolgd onderwijs OV3;
- 4.5. laatst gevolgd onderwijs OV4;
- 4.6. een individueel aangepast curriculum (IAC) gevolgd hebben en beschikken over een attest van verworven bekwaamheden zonder enig getuigschrift/diploma van een later gevolgde niveauverhogende opleiding;
- 4.7. toegang tot GON (geïntegreerd onderwijs) type 4-begeleiding in het secundair en/of hoger onderwijs gehad hebben;
- 4.8. toegang tot GON (geïntegreerd onderwijs) type 6-begeleiding in het secundair en/of hoger onderwijs gehad hebben;
- 4.9. toegang tot GON (geïntegreerd onderwijs) type 9-begeleiding in het secundair en/of hoger onderwijs gehad hebben;
- 4.10. vanaf 4 punten op de zelfredzaamheidschaal ter bepaling van de integratietegemoetkoming bij auditieve handicaps, toegekend van onbepaalde duur;
- 4.11. in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 2 of 9 punten bij visuele handicaps, toegekend van onbepaalde duur;
- 4.12. in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming voor fysieke, verstandelijke of psychische handicaps, toegekend van onbepaalde duur
- 4.13. één van de volgende problematieken:
 - 4.13.1. endocriene aandoening, gediagnosticeerd door een endocrinoloog of internist: E232;
 - 4.13.2. nutritionele aandoening, gediagnosticeerd door een internist of cardioloog of pneumoloog, indien behandeling voor de nutritionele aandoening medisch niet aangewezen is: E662;
 - 4.13.3. persoonlijkheidsstoornissen en gedragsstoornissen door ziekte, beschadiging en disfunctie van de hersenen, gediagnosticeerd door een (neuro-)psychiater of neuroloog: F071, F072;
 - 4.13.4. neurotische en stressgebonden stoornissen, gedurende meer dan 5 jaar in psychiatrische behandeling én gediagnosticeerd door een psychiater: F064, F40, F400, F401, F402, F410, F411, F419;
 - 4.13.5. aanpassingsstoornis gedurende meer dan 5 jaar in psychiatrische behandeling én gediagnosticeerd door een psychiater: F43;
 - 4.13.6. ernstige en chronische somatoforme stoornissen, gedurende meer dan 5 jaar in psychiatrische behandeling én gediagnosticeerd door een psychiater: F450, F451, F452, F454, F458, F459;
 - 4.13.7. ernstige en chronische somatoforme stoornis, gediagnosticeerd door een (neuro)psychiater én fysiotherapeut/revalidatiearts of internist of door een door het Riziv vroeger erkend CVS-referentiecentrum, met duidelijk ondernomen therapiepogingen: F4800;
 - 4.13.8. eetstoornissen, gediagnosticeerd door een psychiater, gedurende meer dan 5 jaar in psychiatrische behandeling met ziekenhuisopnames in het verleden: F5000, F5020;

- 4.13.9. persoonlijkheidsstoornissen, in psychiatrische behandeling en gediagnosticeerd door een psychiater: F21, F600, F6010, F602, F6030, F6031, F604, F605, F606, F607, F608, F609;
- 4.13.10. verstandelijke handicap gediagnosticeerd door een psycholoog: F70;
- 4.13.11. stoornis in de motorische vaardigheden gediagnosticeerd door een neuroloog of psycholoog: F82;
- 4.13.12. communicatiestoornis gediagnosticeerd door een neuroloog of psycholoog: F801, F808;
- 4.13.13. pervasieve stoornissen gediagnosticeerd door een psychiater: F840, F842, F843, F845, F849
- 4.13.14. ticstoornissen met duidelijk lijden of significante beperkingen in het dagelijks functioneren, gediagnosticeerd door een neuroloog of psychiater: F952;
- 4.13.15. degeneratieve aandoeningen van het zenuwstelsel, gediagnosticeerd door een neuroloog of internist: G11, G35, G37, G253;
- 4.13.16. episodische en paroxysmale aandoeningen, gediagnosticeerd door een neuroloog, niet-aanvalsvrij: G400, G401, G402, G403, G404, G406, G407, G474;
- 4.13.17. aandoeningen van zenuwen, zenuwwortels en zenuwplexus, gediagnosticeerd door een neuroloog of orthopedist: G5400, G551, G552;
- 4.13.18. polyneuropathieën, gediagnosticeerd door een neuroloog: G620, G6210, G6320;
- 4.13.19. myopathie, gediagnosticeerd door een internist of neuroloog: G700;
- 4.13.20. hersenverlamming en andere verlamningsverschijnselen, gediagnosticeerd door een neuroloog: G819, G830, G8340;
- 4.13.21. andere aandoeningen van het zenuwstelsel, gediagnosticeerd door een neuroloog: G900, G935, G9500, G951, G952, G958;
- 4.13.22. andere aandoening van het zenuwstelsel, gediagnosticeerd door een (neuro)psychiater én fysiotherapeut/revalidatiearts met duidelijk ondernomen therapiepogingen: G933;
- 4.13.23. aandoeningen van het oog gediagnosticeerd door een oogarts: H540, H5401, H541, H5420, H5421, H5422, H5423, H5424;
- 4.13.24. aandoeningen van het oor gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts: H900, H903, H905, H906;
- 4.13.25. hartaandoening, gediagnosticeerd door een cardioloog: I50;
- 4.13.26. aandoeningen van de lagere luchtwegen, gediagnosticeerd door een pneumoloog: J43, J440;
- 4.13.27. inflammatoire artropathie, gediagnosticeerd door een reumatoloog of internist of orthopedist: M050+;
- 4.13.28. aandoeningen van de wervelkolom, gediagnosticeerd door een orthopedist of reumatoloog: M4300, M4310, M501, M510;
- 4.13.29. chronische pijnklachten en stijfheid ten hoogte van het locomotorisch stelsel, gediagnosticeerd door een arts-specialist in de fysieke geneeskunde en revalidatie of een reumatoloog na een multidisciplinair onderzoek, met duidelijk ondernomen therapiepogingen (o.a. kinesitherapie): M790;
- 4.13.30. bot- en kraakbeenaandoening, gediagnosticeerd door een orthopedist of reumatoloog: M80, M841;
- 4.13.31. bot- en kraakbeenaandoeningen, gediagnosticeerd door een orthopedist of reumatoloog of gynaecoloog: M860;
- 4.13.32. congenitale afwijkingen van het skelet en de spieren, gediagnosticeerd door een pediater of orthopedist of reumatoloog of internist: Q71, Q72, Q7620, Q774, Q780, Q796;
- 4.13.33. traumatische aandoening van hoofd en hals, gediagnosticeerd door een neuroloog: S066;
- 4.13.34. traumatische aandoening van hoofd en hals, gediagnosticeerd door een neuroloog of orthopedist: S1430;

- 4.13.35. traumatische aandoening van thorax, wervelkolom en bekken, gediagnosticeerd door een neuroloog: S3430;
- 4.13.36. aandoeningen van schouder en arm, gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts: S48, S57, S58, S67, S680, S684;
- 4.13.37. traumatische aandoeningen van heup en been, gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts: S780, S781, S87, S880, S881, S97, S980, S984;
- 4.13.38. factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden, indien geattesteerd door de nefroloog dat dialyse ook tijdens de werkuren moet: Z490;
- 4.13.39. factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden, indien geattesteerd door de pneumoloog: Z9020;
- 4.13.40. factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden, indien geattesteerd door de behandelend arts-specialist dat het stoma blijvend is en meerdere verzorgingen tijdens de werkuren noodzakelijk zijn: Z9300, Z9310, Z9320, Z9330, Z9350, Z9360, Z9380;
- 4.13.41. factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden, indien transplantatie geattesteerd door de behandelend arts-specialist: Z940, Z941, Z942, Z943, Z944;
- 4.13.42. minstens één andere indicatie van arbeidshandicap hebben én op een wachtlijst staan voor een nier-, hart-, long-, hart-long- of levertransplantatie, geattesteerd door de behandelend arts-specialist;
- 1.13.44 factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden, indien geattesteerd door de behandelend arts-specialist: Z993;
- 4.14. Eerdere tewerkstelling als doelgroepwerknemer in een maatwerkbedrijf doorgestroomd naar een aansluitende tewerkstelling in een betrekking met geringere ondersteuning dan vermeld in het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling.

B. Criteria met voorwaarde

- 4.1. uitvoeren van de voorwaarde waarover men beschikt op basis van het door VAPH/VFSIPH/RF gegeven ticket met voorwaarde:
 - 4.1.1. w2;
 - 4.1.2. w3;
- 4.2. recht op verhoogde VOP vanaf het tweede jaar, na evaluatie op de werkplek door de VDAB van het samenspel tussen beperkingen en taak:
 - 4.2.1. wanneer verminderde prestaties een hoger niveau van compensatie verantwoorden ;
 - 4.2.2. met herevaluatie ten vroegste vanaf het tweede jaar van verhoging en ten laatste na het vijfde jaar van verhoging;
 - 4.2.3. in functie van de evolutie van de handicap, de werkomgeving, het al dan niet nog steeds aanwezige verhoogde productiviteitsverlies, de al dan niet nog steeds aanwezige (verhoogde) nood aan uitleg, begeleiding, ondersteuning en controle;
- 4.3. recht op verhoogde VOP vanaf de aanvraag tot VOP, na evaluatie op de werkplek door de VDAB van het samenspel tussen beperkingen en taak, met herevaluatie van het percentage na 3 jaar, in functie van de evolutie van de handicap, de werkomgeving, het al dan niet nog steeds aanwezige verhoogde productiviteitsverlies, de al dan niet nog steeds aanwezige (verhoogde) nood aan uitleg, begeleiding, ondersteuning, controle, bij:
 - 4.3.1. doorstromen als doelgroepwerknemer uit een beschutte werkplaats;
 - 4.3.2. doorstromen vanuit begeleid werk georganiseerd door het VAPH, waarbij gebruik wordt gemaakt van een door het VAPH/VFSIPH/RF/Fonds '81 gegeven ticket voor dagcentrum (Z75, sinds 01/01/2012: Z76) of van VAPH handicapspecifieke ondersteuning via rechtstreeks toegankelijke hulp voor dagopvang;
 - 4.3.3. in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 2 of 9 punten bij auditieve handicaps;
 - 4.3.4. in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 3 of 12 punten bij visuele, verstandelijke en psychische handicaps;
 - 4.3.5. in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 4 of 15 punten bij een fysieke handicap;
 - 4.3.6. diabetes, insulinedependent, brittle/moeilijk onder controle te houden(E100), gediagnosticeerd door een internist of endocrinoloog;
 - 4.3.7. mucoviscidose (E84), gediagnosticeerd door een internist
 - 4.3.8. matig verstandelijke handicap, gediagnosticeerd door een psycholoog (F71);
 - 4.3.9. spinale spieratrofie en aanverwante syndromen (G12), gediagnosticeerd door een neuroloog of internist;
 - 4.3.10. ziekte van Werdnig-Hoffmann (G120), gediagnosticeerd door een neuroloog of internist;
 - 4.3.11. ziekte van Kugelberg-Weladner (G121), gediagnosticeerd door een neuroloog of internist;
 - 4.3.12. ziekte van Pick (G310), gediagnosticeerd door een neuroloog of internist;
 - 4.3.13. neurodegeneratieve aandoeningen, niet elders gespecificeerd (G319), gediagnosticeerd door een neuroloog of internist;
 - 4.3.14. spierdystrofie (Becker, Duchenne, facioscapulohumeraal, ...) (G710), gediagnosticeerd door een internist of neuroloog;
 - 4.3.15. congenitale spastische cerebrale paralyse tgv hersenverlamming (G800), gediagnosticeerd door een neuroloog;
 - 4.3.16. congenitale spastische diplegie tgv hersenverlamming (G801), gediagnosticeerd door een neuroloog;
 - 4.3.17. congenitale hemiplegie tgv hersenverlamming (G802), gediagnosticeerd door een neuroloog;

- 4.3.18. dyskinetische, chorea-athetotische vorm van hersenverlamming (G803), gediagnosticeerd door een neuroloog;
- 4.3.19. atactische vorm van hersenverlamming (G804), gediagnosticeerd door een neuroloog;
- 4.3.20. hypotone hemiplegie (G810), gediagnosticeerd door een neuroloog;
- 4.3.21. spastische hemiplegie (G811), gediagnosticeerd door een neuroloog;
- 4.3.22. niet gespecificeerde hemiplegie (G812), gediagnosticeerd door een neuroloog;
- 4.3.23. hypotone paraplegie/paraparese (G820), gediagnosticeerd door een neuroloog;
- 4.3.24. spastische paraplegie/paraparese (G821), gediagnosticeerd door een neuroloog;
- 4.3.25. niet gespecificeerde paraplegie/paraparese (G822), gediagnosticeerd door een neuroloog;
- 4.3.26. hypotone tetraplegie (G823), gediagnosticeerd door een neuroloog;
- 4.3.27. spastische tetraplegie (G824), gediagnosticeerd door een neuroloog;
- 4.3.28. niet gespecificeerde tetraplegie (G825), gediagnosticeerd door een neuroloog;
- 4.3.29. porencephalie, verworven cerebrale cysten (G930), gediagnosticeerd door een neuroloog;
- 4.3.30. syringomyelie of -bulbie, cervicaal niveau of hoger (G9501), gediagnosticeerd door een neuroloog;
- 4.3.31. amputatie beide armen (T052), gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts;
- 4.3.32. amputatie beide benen (T055), gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts;
- 4.3.33. amputatie ter hoogte van de bovenste en onderste ledematen (T056), gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts;
- 4.3.34. longamputatie, meer dan 1 kwab (Z9021), geattesteerd door een pneumoloog;
- 4.3.35. respirator-afhankelijkheid (Z99), indien geattesteerd door de behandelend arts-specialist;
- 4.4. recht op VOP van bepaalde duur, voldoen aan één van de volgende voorwaarden:
 - 4.4.1. vanaf 4 punten op de zelfredzaamheidschaal ter bepaling van de integratietegemoetkoming bij auditieve handicaps, toegekend van bepaalde duur;
 - 4.4.2. in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 2 of 9 punten bij visuele handicaps, toegekend van bepaalde duur;
 - 4.4.3. in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming voor fysieke, verstandelijke of psychische handicaps, toegekend van bepaalde duur;
 - 4.4.4. op basis van de medische criteria in aanmerking komen voor een erkenning inkomensvervangende tegemoetkoming van bepaalde duur;
 - 4.4.5. recht hebben op bijkomende kinderbijslag (vanaf 2019: zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke zorgbehoefte);
 - 4.4.6. student BuSO ifv een vakantiejob;
 - 4.4.7. beschikken over een studiebewijs uit het BuSO of student BuSO ifv een tewerkstelling in het kader van deeltijds leren en deeltijds werken;
 - 4.4.8. bij tumorale aandoeningen waarbij het recht op de (tijdelijke) VOP wordt aangevraagd tijdens de periode dat de klant chemotherapie krijgt of binnen 1 jaar na het beëindigen van de chemotherapie, geattesteerd door een oncoloog of arts-specialist met aanvullende bekwaamheid in de oncologie: C00 tem C91;
 - 4.4.9. bij nood aan een knie- of heupprothese(s) maar actueel medisch uitgesteld omwille van de 'te jonge' leeftijd, geattesteerd door de behandelende arts-specialist;
 - 4.4.10. bij, door een psychiater gediagnosticeerde, psychische- en gedragsstoornissen ten gevolge van een ernstige verslavingsproblematiek

- waarbij er een lopende behandeling is, geattesteerd door de begeleidende instantie: F11, F12, F13, F14, F15, F16, F18, F19;
- 4.4.11. bij de volgende indicaties van arbeidshandicap indien gediagnosticeerd door een psychiater en in psychiatrische behandeling gedurende minstens de voorbije 2 jaar:
- 4.4.11.1. chronische depressieve stoornissen: F33, F341;
 - 4.4.11.2. neurotische en stressgebonden stoornissen: F064, F40, F400, F401, F402, F410, F411, F419, F428, F431;
 - 4.4.11.3. aanpassingsstoornis: F43;
 - 4.4.11.4. ernstige en chronische somatoforme stoornissen: F450, F451, F452, F454, F458, F459;
 - 4.4.11.5. eetstoornissen: F5000, F5020.

Lijst met multidisciplinaire informatie aanvullend bij een indicatie van arbeidsbeperking voor mogelijk recht op BTOM

1. Aanpassing arbeidsomgeving (= aanpassing arbeidspost, aangepast arbeidsgereedschap, aangepaste arbeidskledij) zonder voorwaarde

- 1.1. criteria van de lijst 'Criteria die recht geven op BTOM' - aanpassing arbeidsomgeving die net niet gehaald werden aangevuld met multidisciplinaire informatie;
- 1.2. niet gesubsidieerde hulpmiddelen/aanpassingen gebruiken of door andere instanties, dan deze vermeld op de lijst 'Criteria die recht geven op BTOM' en aanvullende multidisciplinaire informatie;
- 1.3. gemotiveerd advies van één van de volgende deskundigen:
 - 1.3.1. de door de VDAB aangeduide dienst of arts;
 - 1.3.2. een Gespecialiseerde gespecialiseerd opleidings-, begeleidings- en bemiddelingscentrum (GOB);
 - 1.3.3. (para)medicus;
 - 1.3.4. het KOC - Kenniscentrum Hulpmiddelen;
 - 1.3.5. door het KOC - Kenniscentrum Hulpmiddelen erkend expert;
 - 1.3.6. revalidatiecentrum;
- 1.4. omwille van slechthorendheid/doofheid in het buitengewoon onderwijs type 7 gevolgd of in het gewoon onderwijs GON-begeleiding type 7 gekregen hebben;
- 1.5. matige slechthorendheid beiderzijds (H5331), gediagnosticeerd door een oogarts aangevuld met multidisciplinaire informatie.

2. Verplaatsings- of verblijfstegemoetkoming zonder voorwaarde

- 2.1. verplaatsing met een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel:
 - 2.1.1. beschikken over een VAPH/VFSIPH/RF² beslissing of betaling w1 volgens de voorwaarden van het MB van 23 mei 1969, art. 4 §1, tweede lid;
 - 2.1.2. aangevuld met multidisciplinaire informatie die motiveert dat ontbreken van dit recht op tegemoetkoming de tewerkstelling of de door de VDAB georganiseerde of erkende opleiding of stage onmogelijk maakt.

3. Verplaatsings- of verblijfstegemoetkoming met voorwaarde

- 3.1. verplaatsing met een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel
 - 3.1.1. beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap geen 300 meter te voet kan gaan ten gevolge van een ernstige langdurige medische behandeling én wegens de aard en de

² Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Arbeidshandicap, Rijksfonds

ernst van deze arbeidshandicap genoodzaakt is om tijdelijk een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel te gebruiken:

- 3.1.1.1. te starten binnen de 3 maand na aanvraag van het recht;
- 3.1.1.2. gedurende maximaal 2 jaar;
- 3.1.1.3. waarna evaluatie van de noodzaak aan verdere gerechtigdheid;
- 3.1.2. beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap geen 300 meter te voet kan gaan ten gevolge van een cardiorespiratoire of locomotorische aandoeningen waarvoor medische behandeling mogelijk is, doch actueel tegen aangewezen is, én wegens de aard en de ernst van deze arbeidshandicap genoodzaakt is om tijdelijk een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel te gebruiken:
 - 3.1.2.1. te starten binnen de 6 maand na aanvraag van het recht;
 - 3.1.2.2. gedurende maximaal 5 jaar;
 - 3.1.2.3. waarna evaluatie van de noodzaak aan verdere gerechtigdheid.

4. Gebarentaal-, oraal- en schrijftolken

- 4.1. net niet voldoen aan de criteria uit bijlage 3 na tonale of vocale audiometrie, doch aangevuld met multidisciplinaire informatie die motiveert dat het ontbreken van dit recht tewerkstelling, sollicitatie of dienstverlening georganiseerd of erkend door de VDAB onmogelijk maakt.

5. Vlaamse Ondersteuningspremie - VOP zonder voorwaarde

- 5.1. combinatie van minstens 3 van de criteria van de lijst 'Criteria die recht geven op BTOM' - VOP, die net niet gehaald werden;
- 5.2. combinatie van minstens 2 van de criteria van de lijst 'Criteria die recht geven op BTOM' - VOP die net niet gehaald werden, met andere multidisciplinaire informatie;
- 5.3. een door trajectbegeleiding bewezen niet gelukt traject in het normaal economisch circuit én voldoen aan één van volgende voorwaarden:
 - 5.3.1. minstens 2 van de criteria van de lijst 'Criteria die recht geven op BTOM' - VOP die net niet gehaald werden;
 - 5.3.2. erkenning als persoon met een handicap door het VAPH/VFSIPH, doch met weigering gevraagde w3-ticket;
 - 5.3.3. functioneren als persoon met een licht verstandelijke handicap;
 - 5.3.4. een vierde wereldproblematiek (armoede, ongeletterdheid, sociale achterstelling, ...);
 - 5.3.5. andere multidisciplinaire informatie in combinatie met het regionaal marktaanbod;
 - 5.3.6. toegang tot geïntegreerd onderwijs (GON) type 1 (of type basisaanbod), 3 of 7 gehad hebben in het lager onderwijs of in het secundair onderwijs;
 - 5.3.7. intensieve ondersteuning door een studiebegeleidingsdienst voor studenten hoger onderwijs;
 - 5.3.8. schoolwissel tussen BSO, DBO, BuSO, Syntra, ... in combinatie met andere multidisciplinaire informatie;
 - 5.3.9. meerdere of langdurige begeleiding (ambulant, semi-residentieel of residentieel) hebben of gehad hebben door een dienst/voorziening uit de welzijns-, gezondheids- of gehandicaptensector;
 - 5.3.10. meerdere of langdurige begeleiding hebben of gehad hebben vanuit de bijzonder jeugdzorg;
 - 5.3.11. bij een visuele handicap in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming categorie 1 (7/8 punten);
 - 5.3.12. bij een niet-sensoriële handicap beschikken over een score van 4 tot en met 6 punten op de zelfredzaamheidschaal om het recht op integratietegemoetkoming te bepalen;
 - 5.3.13. in aanmerking komen voor verhoogde kinderbijslag op basis van de eigen handicap als ouder en andere multidisciplinaire informatie;

- 5.3.14. eerdere acties doorlopen hebben in het ATB-/GTB-netwerk;
- 5.3.15. eerdere nood aan intensieve ondersteuningsacties (WEP+, art. 60, acties bij derden, activeringsbegeleiding, ...) bij tewerkstelling;
- 5.3.16. veel en lange periodes van inactiviteit tijdens de voorbije loopbaan, niet te wijten aan factoren extern aan de klant in combinatie met andere multidisciplinaire informatie;
- 5.3.17. meer dan 2 jaar volledig uitkeringsgerechtigd werkzoekend ondanks intensieve en gerichte zoekacties naar werk in combinatie met andere multidisciplinaire informatie;
- 5.3.18. hulpmiddelen VAPH gebruiken;
- 5.3.19. een gemotiveerd verslag van een gespecialiseerd opleidings-, begeleidings- en bemiddelingscentrum (GOB) na een gevolgde opleiding of stage;
- 5.3.20. een gemotiveerd advies van een deskundige dienst of persoon (KOC – Kenniscentrum Hulpmiddelen, paramedicus, begeleider van een activeringsstage, verkennende stage, ...);
- 5.4. combinatie van beschikken over een ticket van AWIPH/AViQ of COCOF of DPB³ en andere multidisciplinaire informatie of bewezen niet gelukt traject in het normaal economisch circuit;
- 5.5. combinatie van een invaliditeitsuitkering ontvangen met een door trajectbegeleiding bewezen niet gelukt traject in het normaal economisch circuit of van andere multidisciplinaire informatie;
- 5.6. combinatie van een gerechtelijke beslissing dat men onder toezicht van een gerechtelijk raadsman geplaatst is met andere multidisciplinaire informatie;
- 5.7. combinatie van een gerechtelijke beslissing dat men onder toezicht van een voorlopig bewindvoerder geplaatst is met andere multidisciplinaire informatie;
- 5.8. beschikken over een gerechtelijke beslissing of een attest van arbeidsongeschiktheid in combinatie met een door trajectbegeleiding bewezen niet gelukt traject in het normaal economisch circuit of van andere multidisciplinaire informatie;
- 5.9. aandoeningen van het oog (H5331, H544, H545), gediagnosticeerd door een oogarts, aangevuld met multidisciplinaire informatie;
- 5.10. aandoeningen van oor (H901, H904, H908), gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts, aangevuld met multidisciplinaire informatie
- 5.11. voldoende blijvend jobonafhankelijk rendementsverlies:
 - 5.11.1. voorbeelden van rendementsverlies zijn: overname van taken door collega's, meer tijd nodig in vergelijking met collega's die hetzelfde werk uitvoeren, meer afwezig omwille van de arbeidshandicap, extra rustpauzes, meer fouten maken, later starten omwille van de nood aan verzorging door een hulpverleningsdienst, enz;
 - 5.11.2. voldoende rendementsverlies op het moment van het onderzoek: in functie van de bewaking van de doelgroep wordt een richtgrens van minimum 20 % rendementsverlies in een voltijdse job gehanteerd. Bij werknemers worden aanpassingen aan het takenpakket of aan het uurrooster, ondersteuning door collega's en de rechtstreeks verantwoordelijke,... in de huidige job weggedacht;
 - 5.11.3. blijvend rendementsverlies: aangezien het recht op de VOP in de meeste situaties voor onbepaalde duur wordt toegekend, is een blijvend rendementsverlies nodig. De aanwezige problematieken moeten bijgevolg uitbehandeld zijn of er moet sprake zijn van blijvende restletsels die voldoende rendementsverlies veroorzaken. De prognose is stabiel of (eerder) ongunstig;
 - 5.11.4. jobonafhankelijk rendementsverlies: er dient voldoende blijvend rendementsverlies te zijn in alle jobs waarvoor de persoon met een arbeidshandicap in aanmerking komt. Werknemers kunnen een voldoende groot rendementsverlies in hun huidige job hebben maar onvoldoende rendementsverlies in een andere, haalbare, job. Indien er haalbare jobs zijn

³ Openbare instantie van de Franstalige en Duitstalige Gemeenschap en de Franstalige Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

waarbij het rendementsverlies bij de persoon met een arbeidshandicap onvoldoende is om een VOP te kunnen adviseren/toekennen, zou loopbaanbegeleiding een oplossing kunnen bieden ivf jobcrafting, heroriëntering of herscholing. Bij de integratie in een nieuwe job zou aan jobcoaching gedacht kunnen worden. Aangezien een jobdoelwit realistisch dient te zijn, kan er enkel in beperkte mate rekening gehouden worden met de keuzevrijheid van de persoon met een arbeidshandicap;

- 5.11.5. Bij de inschatting of er voldoende blijvend jobonafhankelijk rendementsverlies is wordt een holistische benadering gehanteerd. Dit betekent dat er rekening gehouden wordt met het volledige profiel van de persoon met een arbeidshandicap: opleidingsniveau, werkervaring, leeftijd, psychosociale situatie, mogelijkheden tot heroriëntering of herscholing, enz.

6. Vlaamse Ondersteuningspremie – VOP met voorwaarde

- 6.1. Bij de indicaties van arbeidshandicap waarbij het recht op de VOP van bepaalde duur wordt aangevraagd op het moment waarop aan de volgende voorwaarden is voldaan:
- 6.1.1. er een inschatting gemaakt wordt dat er voldoende (richtgrens: minimum 20%), jobonafhankelijk rendementsverlies is tijdens de effectief gepresteerde uren;
 - 6.1.2. er nog geen definitieve uitspraak mogelijk is over blijvende uitval of over restletsels;
de klant een wetenschappelijk onderbouwde behandeling volgt of gedurende de laatste 2 jaar heeft gevolgd;
 - 6.1.3. de toekomstige behandel- en/of herstelperiode langdurig (d.i. minstens 1 jaar) is.

De eerste voorwaarde blijkt uit het ICF-verslag.

De 3 andere voorwaarden worden geattesteerd door een arts-specialist.

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit van tot vaststelling van de lijst met aandoeningen en voorgaande feiten van personen met een indicatie van een arbeidshandicap en de lijst met multidisciplinaire informatie die recht geven op een aanpassing arbeidsomgeving, een tegemoetkoming in verplaatsings- en verblijfskosten, gebarentaal-, oraal- of schrijftolken en de Vlaamse Ondersteuningspremie, bepaald in artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap.

Brussel,



De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,
Philippe MUYTERS

Bijlage 1: INDICATIES VAN ARBEIDSBEPERKING

I. Indicatie arbeidshandicap (PmAH)

Een persoon heeft een indicatie arbeidshandicap als één van onderstaande aspecten aangetoond wordt:

1. erkend zijn door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) of zijn rechtsvoorgangers: het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH), het Rijksfonds voor de sociale reclassering van mindervaliden (RF), het Fonds voor medische, sociale en pedagogische hulp aan gehandicapten (Fonds'81)
2. gewezen leerling zijn van het buitengewoon onderwijs en hoogstens een (kwalificatie)getuigschrift of diploma behaald hebben in het buitengewoon onderwijs
3. op basis van de handicap in aanmerking komen voor een inkomensvervangende tegemoetkoming of integratietegemoetkoming
4. in het bezit zijn van een afschrift van een definitief geworden gerechtelijke beslissing of van een attest van een bevoegde federale instelling waaruit een blijvende graad van arbeidsongeschiktheid blijkt
5. recht geven op bijkomende kinderbijslag of als ouder met een handicap recht hebben op verhoogde kinderbijslag
6. een invaliditeitsuitkering ontvangen
7. een attest voorleggen van één van volgende door VDAB aangewezen diensten of artsen:
 - een onderwijsinstelling (attest van verworven bekwaamheden na het volgen van een individueel aangepast curriculum)
 - de gespecialiseerde screeningsdienst van de VDAB (inclusief oude verslagen GA)
 - de arbeidsgeneeskundige dienst van de VDAB
 - de arbeidsgeneeskundige dienst van de RVA
 - de arbeidsgeneeskundige dienst van de FOREM
 - de arbeidsgeneeskundige dienst van ACTIRIS (vroegere BGDA)
 - de arbeidsgeneeskundige dienst van de ADG (Arbeitsamt der Deutschsprachigen Gemeinschaft)
 - de adviserend geneesheer van het ziekenfonds
 - andere arbeidsgeneeskundige diensten
 - artsspecialisten
 - FOD Sociale Zekerheid – Directie-Generaal Personen met een Handicap
 - Agence Wallonne pour l'Integration des Personnes Handicapées (AWIPH)/Agence pour une Vie de Qualité (AViQ)
 - Commission Communautaire Française, van de service bruxellois francophone des personnes handicapées (COCOF)
 - Dienststelle der deutschsprachigen gemeinschaft für Personen mit Behinderung (DPB)
 - rechtbank
 - centrum leerlingenbegeleiding (CLB)
 - agentschap voor onderwijsdiensten (Agodi)

én waarbij minimaal één van volgende elementen geattesteerd wordt:

- punten in het totaal op de zelfredzaamheidschaal in het kader van een aanvraag voor een integratietegemoetkoming
- het (voorlopig) percentage (tijdelijke) arbeidsongeschiktheid
- de éénduidige uitspraak van een gespecialiseerde arbeidsonderzoeksdienst (GA) inzake de indicatie van arbeidshandicap
- beslissing van de rechter inzake het geplaatst zijn onder een beschermingsstatuut

- de toelating tot het buitengewoon onderwijs, het geïntegreerd onderwijs (GON) of het inclusief onderwijs (ION)
- één of meerdere problematieken die vermeld staan op de door de raad van bestuur van de VDAB goedgekeurde lijst 'Problematieken voor indicatie van arbeidshandicap en toekenning recht op BTOM'
- erkend zijn als een persoon met een handicap door AWIPH/AViQ, COCOF of DPB.

II. Indicatie multi-pele problematieken (Pmp)

Een persoon heeft een indicatie multi-pele problematieken als zij/hij op minstens 8 van de 43 ICF categorieën een 'licht of ernstig probleem' scoort waarbij minstens 3 van deze problemen zich situeren binnen de cluster 'arbeidsmatige zelfredzaamheid'. De overige 5 categorieën zijn niet verder gespecificeerd.

De cluster 'arbeidsmatige zelfredzaamheid' (deze cluster verwijst naar iemands probleemoplossende en mentale vermogens) bevat onderstaande categorieën:

- psychische stabiliteit (ICF 3)
- vertrouwen (ICF 4)
- aandacht (ICF 9)
- tijdmanagement (ICF 10)
- cognitieve flexibiliteit (ICF 11)
- ontwikkelen van vaardigheden (ICF 15)
- oplossen van problemen (ICF 18)
- besluiten nemen (ICF 19)
- omgaan met stress (ICF 20)
- copingstijl (ICF 38)
- werktempo (ICF 43)

Bijlage 2: Problematieken voor indicatie van arbeidshandicap

Gediagnosticeerd door een arts-specialist of psycholoog

Gebaseerd op de DSM IV-TR en ICD 10

Gelieve enkel de stoornissen te coderen die op het moment van de aanvraag een impact hebben op het functioneren op de werkvloer!

Tip: U kan een stoornis(code) opzoeken via Ctrl-F (windows PC) of Command-F (Apple PC).

Opmerkingen over deze codelijst kunnen doorgegeven worden via DAH-CD@vdab.be.

Inhoud:

I. Infectueuze en parasitaire aandoeningen	2
II. Tumorale aandoeningen.....	2
III. Aandoeningen van het bloed, de bloedvormende organen en het immunologisch systeem.....	3
IV. Endocriene, nutritionele en metabole aandoeningen	3
V. Psychische, cognitieve en gedragsstoornissen	4
VI. Aandoeningen van het zenuwstelsel	9
VII. Aandoeningen van ogen en oogaanhangsels	12
VIII. Aandoeningen van het oor.....	13
IX. Aandoeningen van het hart- en bloedvatenstelsel.....	14
X. Aandoeningen van het ademhalingsstelsel	16
XI. Aandoeningen van het spijsverteringsstelsel.....	17
XII. Aandoeningen van de huid en het subcutaan weefsel	18
XIII. Aandoeningen van het bot, de spieren en het bindweefsel.....	18
XIV. Aandoeningen van het genito-urinair stelsel	22
XV. Aandoeningen ten gevolge van zwangerschap.....	22
XVIII. Algemene symptomen - varia.....	24
XIX. Letsels, vergiftigingen en bepaalde andere gevolgen van uitwendige oorzaken	25
XXI. Factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden	28

I. Infectieuze en parasitaire aandoeningen

A52	secundaire en tertiaire syfilis
A81	slow-virusinfecties van het centraal zenuwstelsel
B18	chronische virale hepatitis
B24	AIDS en ARC (excl. R75)
B90	niet elders gespecificeerde sequelae van tuberculose (excl. B900-902)
B900	sequelae van tuberculose ter hoogte van het centraal zenuwstelsel
B901	urogenitale sequelae van tuberculose
B902	sequelae van tuberculose ter hoogte van bot en gewricht
B91	sequelae van poliomyelitis
B92	sequelae van lepra
B94	sequelae van overige infectieuze of parasitaire aandoeningen (excl. B90-B92)

II. Tumorale aandoeningen

A. Kwaadaardige gezwellen

C00	kwaadaardige tumor ter hoogte van de lip, de mondholte en de farynx
C15	kwaadaardige tumor ter hoogte van het spijsverteringsstelsel
C30	kwaadaardige tumor ter hoogte van het ademhalingsstelsel en de intrathoracale organen
C40	kwaadaardige tumor ter hoogte van bot en kraakbeen
C43	kwaadaardige tumor ter hoogte van de huid
C45	kwaadaardige tumor ter hoogte van het bindweefsel en de weke weefsels
C50	kwaadaardige tumor ter hoogte van de borstklier
C51	kwaadaardige tumor ter hoogte van de vrouwelijke geslachtsorganen
C60	kwaadaardige tumor ter hoogte van de mannelijke geslachtsorganen
C64	kwaadaardige tumor ter hoogte van de urinewegen en de nieren
C69	kwaadaardige tumor ter hoogte van oog en oogaanhangsels
C70	kwaadaardige tumor ter hoogte van de meningen
C71	kwaadaardige tumor ter hoogte van de hersenen
C72	kwaadaardige tumor ter hoogte van het ruggenmerg, de craniale zenuwen en andere delen van het centraal zenuwstelsel
C73	kwaadaardige tumor ter hoogte van de schildklier en de andere endocriene klieren
C76	kwaadaardige tumor ter hoogte van de overige locaties en metastasen
C81	ziekte van Hodgkin
C82	non-Hodgkin lymfoma
C88	immunoproliferatieve kwaadaardige aandoeningen (ziekte van Waldenström)
C90	multipel myeloom
C91	leukemie

B. Goedaardige gezwellen

D180	hemangioom
D181	lymfangioom
D22	melanoom
D32	goedaardige tumor ter hoogte van de meningen
D33	goedaardige tumor ter hoogte van de hersenen en andere delen van het centraal zenuwstelsel
D34	goedaardige tumor ter hoogte van de schildklier

D35	goedaardige tumor ter hoogte van de andere endocriene klieren (excl. D34)
D36	overige en niet naar locatie gespecificeerde goedaardige tumoren
D45	polycythemia vera

III. Aandoeningen van het bloed, de bloedvormende organen en het immunologisch systeem

D50	nutritionele anemie
D55	hemolytische anemie (oa sikkelcelanemie, Thalassemie)
D60	aplastische en andere anemie
D65	gedissemineerde intravasculaire stolling
D66	hemofilie A (factor VIII)
D67	hemofilie B (factor IX, ziekte van Christmas)
D68	niet elders gespecificeerde stollingsstoornissen (excl. D66-D67)
D69	purpura en andere hemorragische aandoeningen
D70	agranulocytose
D71	functionele stoornissen van neutrofielen (polymorfonucleairen)
D72	overige aandoeningen van de witte bloedcellen
D73	ziekten van de milt
D730	hyposplenie
D731	hypersplenisme
D74	methemoglobulinemie
D751	secundaire polycythemia
D80	immunodeficiëntie met overwegend antilichaamstoornissen
D86	sarcoïdose
D89	niet elders geclassificeerde aandoeningen waarbij het immuunsysteem betrokken is

IV. Endocriene, nutritionele en metabole aandoeningen

A. Niet voorbijgaande endocriene aandoeningen

E00	congenitale jodiumdeficiëntiesyndromen
E03	hypothyreoïdie (excl. E00)
E04	niet-toxisch, homogeen of nodulair kropgezwel
E05	hyperthyreoïdie, thyreotoxicose, ziekte van Graves
E06	thyreoiditis (ziekte van De Quervain, Hashimoto, Riedel)
E10	insulinedependente diabetes
E100	brittle (moeilijk onder controle te houden) insulinedependente diabetes
E11	niet insulinedependente diabetes
E16	endocriene stoornis van de pancreas (excl. E10-E11)
E20	hypoparathyreoïdie
E21	hyperparathyreoïdie en overige aandoeningen van de bijnierschors
E22	hyperfunctie van de hypofyse, incl. akromegalie, gigantisme
E230	hypopituitarisme
E232	diabetes insipidus
E233	hypothalamusdisfunctie
E236	adiposo-genitaal syndroom
E24	syndroom van Cushing
E25	adrenogitaal syndroom
E26	syndroom van Conn, hyperaldosteronisme, syndroom van Bartter

E271	primaire bijnierschorsinsufficiëntie
E28	Stein-Leventhal syndroom, polycystische ovaria, ovariale disfunctie
E29	testiculaire disfunctie
E31	polyglandulaire disfunctie, syndroom van Schmidt
E32	ziekte van thymus
E34	overige endocriene aandoeningen
E340	carcinoïd syndroom

B. Nutritionele aandoeningen

E51	encefalopathie van Wernicke (thiaminedeficiëntie)
E64	sequelae ten gevolge van malnutritie en andere voedingstekorten
E66	obesitas (BMI >30)
E660	morbide obesitas (BMI >35)
E662	Pickwick syndroom

C. Metabole aandoeningen

E70	aminozuren, metabole stoornis (excl. E700-701/E703)
E700	fenylketonurie
E701	alkaptonurie
E703	albinisme
E713	vetzuren, metabole stoornis/adrenoleukodystrofie (Addison-Schilder)
E73	lactose-intolerantie
E74	koolhydraten, metabole en secretiestoornissen (excl. E740)
E740	glycogeenstapelingsziekte (glycogenose)
E75	sfingolipiden, metabole stoornis en andere lipidenstapelingsziekten
E76	glykosaminoglykanen, metabole stoornis (mucopolysaccharidosen, Hurler, Scheie...)
E77	glycoproteïnen, metabole stoornis
E78	lipoproteïnen en andere lipiden, metabole stoornis
E79	purine en pyrimidine, metabole stoornis
E80	bilirubine en porfyryne, metabole stoornis (porfyrie, Crigler-Najjar, Dubin-Johnson...)
E83	mineralen, metabole stoornis (excl. E830-832)
E830	ziekte van Wilson (koper)
E831	hemochromatose (ijzer)
E832	acrodermatitis enterohepatica (zink)
E84	mucoviscidose
E85	amloïdose (inclusief familiale mediterrane koorts)
E86	volumedepletie
E87	overige metabole stoornissen
E880	alfa-1-antitrypsinedeficiëntie
E881	lipodystrofie

V. Psychische, cognitieve en gedragsstoornissen

A. Stoornissen die meestal voor het eerst op zuigelingenleeftijd, kinderleeftijd of in de adolescentie gediagnosticeerd worden

1. Verstandelijke handicap

F70	lichte verstandelijke handicap bovengrens (IQ 61 - 75)
-----	--

F7001	lichte verstandelijke handicap ondergrens (IQ 56 - 60)
F71	matige verstandelijke handicap (IQ 35 - 55)
F72	ernstige verstandelijke handicap (IQ 20 - 34)
F79	verstandelijk subnormaal/zwakbegaafd (IQ 76 - 85)

2. Leerstoornissen

F810	specifieke leesstoornis (dyslexie: hardnekkig leesprobleem, ondanks gedurende minstens 2 jaar minstens 2 logopedische zittingen per week, dat in ernstige mate een normaal functioneren belemmert, ondanks een normale begaafdheid, sensoriele functies en adequate scholing)
F812	specifieke stoornis van rekenvaardigheden (dyscalculie)
F818	dysgrafie/dysorthografie, stoornis in de schriftelijke uitdrukingsvaardigheid
F819	leerstoornis niet anders omschreven
F8190	niet-verbale leerstoornis (NLD)
F8191	cerebrale visuele inperking (CVI)

3. Stoornissen in de motorische vaardigheden

F82	specifieke stoornis van motorische functies: apraxie
F820	specifieke stoornis van motorische functies: dyspraxie
F8201	verworven ataxie/cerebellair syndroom
F8202	niet elders gespecificeerde coördinatioestoornissen

4. Communicatiestoornissen

F800	fonologische stoornis (anatrie)
F8000	fonologische stoornis (dysartrie)
F801	expressieve taalstoornis (afasie)
F8010	expressieve taalstoornis (dysfasie)
F808	gemengd receptieve - expressieve taalstoornis
F809	communicatiestoornis niet anders omschreven (afonie)
F8090	communicatiestoornis niet anders omschreven (dysfonie)
F8091	communicatiestoornis niet anders omschreven (mutisme)
F985	stotteren

5. Pervasive ontwikkelingsstoornissen (POS)

F840	autistische stoornis beginnend vóór de leeftijd van 3 jaar, met kenmerkende afwijkingen in communicatie, sociale interactie en gedrag (triade van Wing)
F842	syndroom van Rett
F843	desintegratiestoornis op kinderleeftijd (excl. Rett)
F845	syndroom van Asperger
F849	pervasive ontwikkelingsstoornis niet anders omschreven

6. Gedrags- en emotionele stoornissen die doorgaans op kinderleeftijd of in de adolescentie beginnen

F900	aandachtsstoornis (ADD)
F901	aandachtsstoornis met hyperactiviteit (ADHD)

7. Ticstoornissen met duidelijk lijden of significante beperkingen in het dagelijks functioneren

F951	chronische, motorische of vocale tics
------	---------------------------------------

F952	ziekte van Gilles de la Tourette
------	----------------------------------

B.Organische, inclusief symptomatische, psychische stoornissen

1. Dementie

F00	dementie van het Alzheimerstype
F01	vasculaire dementie
F02	dementie (excl. F00, F01, F107)

2. Organische, amnestische stoornissen niet ten gevolge van middelen

F04	chronische amnestische stoornis door een somatische aandoening of een lichamelijk trauma, met vermindering van het vermogen om nieuwe informatie te leren of het onvermogen zich eerder geleerde informatie te herinneren (excl. R411 en R412)
-----	--

3. Psychische stoornissen door beschadiging en disfunctie van de hersenen en door lichamelijke ziekte

F06	organische hallucinose, katatone stoornis
-----	---

4. Persoonlijke- en gedragsstoornissen door ziekte, beschadiging en disfunctie van de hersenen

F070	organische persoonlijkheidsstoornis (incl. frontaalkwabsyndroom)
F071	postencefalitis syndroom
F072	postcommotioneel syndroom (incl. postcontusioneel syndroom, niet-psychotisch posttraumatisch hersensyndroom)
F0720	postcommotioneel syndroom met persoonlijkheidsverval
F0721	postcommotioneel syndroom met niet-aanvalsvrije epilepsie

C. Aan een middel gebonden stoornissen

F101	alcoholmisbruik
F102	alcoholafhankelijkheid
F106	syndroom van Korsakoff, amnestisch syndroom
F107	alcoholische dementie
F11	psychische stoornissen en gedragsstoornissen door gebruik van opioïden
F12	psychische stoornissen en gedragsstoornissen door gebruik van cannabinoïden
F13	psychische stoornissen en gedragsstoornissen door gebruik van sedativa en hypnotica
F14	psychische stoornissen en gedragsstoornissen door gebruik van cocaïne
F15	psychische stoornissen en gedragsstoornissen door gebruik van andere stimulantia
F16	psychische stoornissen en gedragsstoornissen door gebruik van hallucinogenen
F17	psychische stoornissen en gedragsstoornissen door gebruik van tabak
F18	psychische stoornissen en gedragsstoornissen door gebruik van vluchtige oplosmiddelen
F19	psychische stoornissen en gedragsstoornissen door meervoudig druggebruik en gebruik van andere psychoactieve middelen

D. Schizofrenie

F20	schizofrenie
F22	persisterende wanen en psychose

E. Stemmingsstoornissen

1. Depressieve stoornissen.

F329	depressieve stoornis niet anderszins omschreven, met gedurende minstens 2 weken minstens 5 van de volgende kenmerken, waarvan 1 of 2 duidelijk en bijna elke dag: depressieve stemming, gedaalde interesse en plezier in activiteiten, duidelijke gewichtsveranderingen, in - of hypersomnia, psychomotorische agitatie of remming, verlies van energie, gevoelens van waardeloosheid, gedaald vermogen tot nadenken, terugkerende gedachten aan de dood
F33	depressieve recidiverende episodes gedurende meer dan 5 jaar
F341	dysthyme stoornis, chronische depressieve stemming, gedurende meer dan 5 jaar

2. Bipolaire stoornis.

F31	bipolaire affectieve stoornis (manisch - depressieve stoornis)
F340	cyclothyme stoornis

F. Angststoornissen

F064	angststoornis door specifieke oorzaak
F40	paniekstoornis: begrensde periode van intense angst of gevoel van onbehagen, minstens 4 van de volgende kenmerken die binnen de 10 minuten een maximum bereiken: hartkloppingen, transpireren, trillen, gevoel van ademnood, naar adem snakken, pijn in de borststreek, misselijkheid, gevoel van duizeligheid, derealisatie, angst zelfbeheersing te verliezen, angst dood te gaan, tintelende gevoelens, opvliegers of koude rillingen
F400	paniekstoornis met agorafobie
F401	sociale fobie
F402	specifieke fobie
F410	paniekstoornis zonder agorafobie
F411	Gegeneraliseerde angststoornis: gedurende minstens 6 maand buitensporige angst met rusteloosheid, snel vermoeid, zich moeilijk kunnen concentreren, prikkelbaarheid, spierspanning, slaapstoornis
F419	angststoornis niet anderszins omschreven
F428	obsessieve - compulsieve stoornis
F431	posttraumatische stress - stoornis

G. Somatoforme stoornissen

F44	conversiestoornis
F450	somatisatiestoornis, vele lichamelijke klachten, meerdere jaren aanwezig
F451	ongedifferentieerde somatoforme stoornis
F452	hypochondrie
F454	pijnstoornis: pijn in één of meer anatomische lokalisaties en van voldoende ernst om medische zorg te rechtvaardigen
F458	stoornis in de lichaamsbeleving
F459	somatoforme stoornis niet anderszins omschreven
F480	neurasthenie
F4800	chronisch vermoeidheidssyndroom (CVS)

H. Dissociatieve stoornissen

F440	dissociatieve amnesie
F441	dissociatieve fugue

F4481	dissociatieve identiteitsstoornis
F449	dissociatieve stoornis niet anderszins omschreven
F481	depersonalisatiestoornis

I. Seksuele stoornissen

F52	niet-organische seksuele disfuncties
F640	transseksualiteit
F65	parafilieën (exhibitionisme, pedofilie,...)
F66	psychisch toenemende gedragsstoornis samenhangend met seksuele ontwikkeling en oriëntatie

J. Eetstoornissen

F500	anorexia nervosa
F5000	anorexia nervosa, gedurende meer dan 5 jaar aanwezig, én in psychiatrische behandeling met ziekenhuisopnames in het verleden
F5001	anorexia nervosa, mét onderliggend seksueel misbruik, gedurende meer dan 5 jaar aanwezig, én in psychiatrische behandeling met ziekenhuisopnames in het verleden
F502	bulimia nervosa
F5020	bulimia nervosa, gedurende meer dan 5 jaar aanwezig, én in psychiatrische behandeling met ziekenhuisopnames in het verleden
F5021	bulimia nervosa, mét onderliggend seksueel misbruik, gedurende meer dan 5 jaar aanwezig, én in psychiatrische behandeling met ziekenhuisopnames in het verleden

K. Slaapstoornissen

F51	niet-organische slaapstoornis, langer dan 1 maand en met significante beperkingen in het functioneren
-----	---

L. Stoornissen in de impulsbeheersing

F630	pathologisch gokken
F631	pyromanie
F632	kleptomanie
F633	trichotillomanie
F638	periodieke explosieve stoornis, zeer ernstig en in geen enkele verhouding tot de oorzaak
F639	stoornis in de impulsbeheersing niet anderszins omschreven (drangstoornis)

M. Aanpassingsstoornissen, primair, chronisch

F43	ernstige aanpassingsstoornis
-----	------------------------------

N. Persoonlijkheidsstoornissen

F21	schizotypische persoonlijkheidsstoornis
F600	paranoïde persoonlijkheidsstoornis
F6010	schizoïde persoonlijkheidsstoornis
F602	antisociale persoonlijkheidsstoornis
F6030	impulsieve persoonlijkheidsstoornis
F6031	borderline persoonlijkheidsstoornis
F604	theatrale persoonlijkheidsstoornis
F605	obsessieve - compulsieve persoonlijkheidsstoornis

F606	ontwijkende persoonlijkheidsstoornis
F607	afhankelijke persoonlijkheidsstoornis
F608	narcistische persoonlijkheidsstoornis
F609	persoonlijkheidsstoornis niet anderszins omschreven: beginnend tijdens adolescentie of jongvolwassen leeftijd, zichtbaar op meer dan twee van de volgende domeinen: cognitie, affect, functioneren in contact met anderen, beheersing van de impulsen

VI. Aandoeningen van het zenuwstelsel

A. Inflammatoire aandoeningen ter hoogte van het centraal zenuwstelsel

G09	late gevolgen van ontstekingsziekten van het centraal zenuwstelsel
-----	--

B. Degeneratieve aandoeningen van het centraal zenuwstelsel

G10	chorea van Huntington
G11	hereditaire ataxie (o.m. Friedreich)
G12	spinale spieratrofie en aanverwante syndromen (excl. G120-G122)
G120	ziekte van Werdnig-Hoffmann
G121	ziekte van Kugelberg-Welander
G122	amyotrofische lateraalsclerose (ALS)
G20	ziekte van Parkinson
G21	secundair parkinsonisme
G23	niet elders gespecificeerde degeneratieve aandoeningen van de basale ganglia (excl. G20-G21)
G24	dystonie, dyskinesie
G250	essentiële tremor
G251	tremor ten gevolge van geneesmiddelen
G252	intentietremor
G253	myoclonieën
G255	niet elders gespecificeerde chorea (excl. G10)
G258	restless legs syndroom
G30	ziekte van Alzheimer
G310	ziekte van Pick
G312	alcoholische encefalopathie
G3120	alcoholische encefalopathie gediagnosticeerd op CT- of NMR- scan of angio CT
G319	niet elders gespecificeerde neurodegeneratieve aandoeningen
G35	multiple sclerose
G37	andere demyeliniserende aandoeningen (excl. G35)

C. Episodische en paroxysmale aandoeningen

G400	partiële(gelocaliseerde) idiopathische (zonder gekende oorzaak) epilepsie, aanvallen van lokale oorsprong
G401	partiële symptomatische epilepsie, eenvoudige partiële aanvallen, zonder bewustzijnsverandering
G402	partiële symptomatische epilepsie, complexe partiële aanvallen, met bewustzijnsveranderingen
G403	epilepsie en epileptische syndromen, gegeneraliseerd en idiopathisch (absence in kinderjaren, benigne, grand mal bij ontwaken, juveniel, niet-specifiek)
G404	overige vormen van gegeneraliseerde epilepsie en epileptische syndromen (myoclonisch, infantiele spasmen, Lennox-Gastaut, Salaam, West)

G405	epileptische syndromen door alcohol, geneesmiddelen, hormonale veranderingen, slaaponthouding, stress
G406	grand mal aanvallen (tonische clonische insulsten)
G407	petit mal aanvallen (absences)
G43	migraine (meer dan hoofdpijn)
G44	hoofdpijnsyndroom (excl. G43): clusterhoofdpijnsyndroom, vasculaire hoofdpijn, chronische spanningshoofdpijn, chronische posttraumatische hoofdpijn, hoofdpijn ten gevolge van geneesmiddelengebruik
G45	transient (cerebral) ischaemic attacks (TIA) en verwante syndromen
G46	vasculaire syndromen van hersenen bij cerebrovasculaire ziekten
G473	slaapapneu syndroom
G474	narcolepsie, Kataplexie
G478	Kleine-Levin syndroom
G741	hypersomnia

D. Aandoeningen van zenuwen, zenuwwortels en zenuwplexus

G500	aandoeningen van de nervus trigeminus
G501	atypische aangezichtspijn
G510	aandoeningen van de nervus facialis
G513	clonische hemifacialisspasme
G52	aandoeningen van andere hersenzenuwen dan trigeminus en facialis
G540	aandoeningen van de plexus brachialis (excl. S143)
G5400	plexus brachialis, anatomische onderbreking 1° thoracale wortel/onderste tak, gediagnosticeerd via EMG (excl. S143),
G541	aandoeningen van deplexus lumbo-sacralis (excl. S344)
G547	fantoempijn
G550	zenuwwortel en plexusletsel door tumorale druk
G551	zenuwwortel en plexusletsel door aandoeningen van tussenwervelschijven te zien op EMG (opgepast: een gewone radiculopathie is M511)
G552	zenuwwortel en plexusletsel door spondylose te zien op EMG (opgepast: een gewone spondylose is M472)
G553	overige dorsopathieën
G56	drophand
G560	carpaal tunnel syndroom
G562	nervus ulnaris letsel
G563	nervus radialis letsel
G570	nervus ischiadicus letsel
G572	nervus femoralis letsel
G573	nervus peroneus letsel
G575	tarsaal tunnel syndroom
G576	metatarsalgie van Morton
G58	overige monopathieën

E. Polyneuropathieën en andere aandoeningen van het perifere zenuwstelsel

G60	erfelijke of idiopathische neuropathie (excl. G600-G601)
G600	motorische en sensorische hereditaire neuropathie
G601	ziekte van Refsum
G61	inflammatoire polyneuropathie (excl. G610)

G610	Guillain-Barré syndroom
G62	toxische polyneuropathie na bestraling, geneesmiddelengebruik,... (excl. G621-G622 ¹)
G620	toxische polyneuropathie, polyneuropathie na bestraling, geneesmiddelengebruik..., motorische of sensibel-motorische neuropathie gediagnosticeerd via EMG (excl. G621-G622 ²)
G621	alcoholische polyneuropathie
G6210	alcoholische, motorische of sensibel-motorische polyneuropathie gediagnosticeerd via EMG
G632	diabetische polyneuropathie
G6320	diabetische, motorische of sensibel-motorische polyneuropathie gediagnosticeerd via EMG

F. Myopathieën en aandoeningen ter hoogte van de myoneurale junctie

G700	myasthenia gravis
G710	Becker-, Duchenne, facioscapulohumerale,... spierdystrofie
G711	myotonie (ziekte van Steinert, myotonia congenita enz.)
G712	andere, congenitale, myopathie (excl. G710-G711)
G72	secundaire (toxische, alcoholische,...) myopathie

G. Hersenverlamming en andere verlamningsverschijnselen

G800	hersenverlamming: congenitale, spastische cerebrale paralyse
G801	hersenverlamming: congenitale, spastische diplegie
G802	hersenverlamming: congenitale hemiplegie
G803	dyskinetische vorm van hersenverlamming (choreo-athetose)
G804	atactische vorm van hersenverlamming
G810	hypotone hemiplegie
G811	spastische hemiplegie
G812	niet gespecificeerde hemiplegie
G819	hemiparese
G820	hypotone paraplegie/paraparese
G821	spastische paraplegie/paraparese
G822	niet gespecificeerde paraplegie/paraparese
G823	hypotone tetraplegie
G824	spastische tetraplegie
G825	niet gespecificeerde tetraplegie
G830	diplegie van de bovenste ledematen
G831	monoplegie van een onderste lidmaat
G832	monoplegie van een bovenste lidmaat
G834	cauda equina syndroom (excl. G958)
G8340	cauda equina syndroom (excl. G958), indien na 2 jaar behandeling onvoldoende effect

H. Andere aandoeningen van het zenuwstelsel

G900	carotissinus aandoening, idiopathische perifere autonome neuropathie
G902	Bernard-Horner syndroom
G903	Shy-Drager syndroom, multisysteem degeneratie
G91	verworven hydrocephalie

¹ G622: diabetische polyneuropathie

G92	toxische encefalopathie
G920	toxische encefalopathie gediagnosticeerd op CT- of NMR- scan of angio CT
G930	verworven porencephalie: cerebrale cysten
G931	sequelae ten gevolge van hersenanoxie
G933	vermoeidheidssyndroom na virale infectie (excl. F480)
G935	hersen- of hersenstamcompressie/-herniatie (excl. traumatisch)
G934	Encefalopathie
G9340	encefalopathie gediagnosticeerd op CT- of NMR- scan of angio CT
G936	hersenoedeem (excl. traumatisch)
G937	syndroom van Reye
G950	syringomyelie of -bulbie
G9500	syringomyelie of -bulbie onder cervicaal niveau
G9501	syringomyelie of -bulbie op cervicaal niveau of hoger
G951	vasculaire myelopathie (hematomyelie)
G952	compressie van het ruggenmerg niet anders omschreven
G958	myelopathie na bestraling of veroorzaakt door geneesmiddelen

VII. Aandoeningen van ogen en oogaanhangsels

H024	Ooglidptose
H112	conjunctivalittekens (symblepharon)
H16	heratitis
H17	littekens en opaciteiten ter hoogte van de cornea
H185	hereditaire corneadystrofie
H186	Keratoconus
H20	Iridocyclitis
H21	andere aandoeningen ter hoogte van de iris en de corpus ciliare (excl. H20)
H25	seniele cataract,
H26	andere cataract (excl. H25 en H28)
H270	verworven afakie
H271	Lensluxatie
H28	diabetische cataract
H30	Chorioretinitis
H31	andere aandoeningen ter hoogte van de choroidea (excl. H30)
H33	retinaloslating, retinascheur, retinoschisis
H34	trombose van vena of arteria ter hoogte van de retina
H350	retinopathie ten gevolge van vasculaire afwijkingen (aneurysmata, neovasculaire, exsudaten)
H351	retinopathie van de prematuur (retrolentale fibroplasie)
H353	retinadegeneratie ter hoogte van de macula
H354	perifere retinadegeneratie
H355	hereditaire retinadystrofie
H360	diabetische retinopathie
H40	glaucoom
H43	vitreumaandoeningen (bloedingen,...)
H442	degeneratieve (maligne) myopie

H446+	intraoculair vreemd voorwerp (H446 ³ -H447 ⁴)
H46	neuritis optica
H47	aandoeningen van de nervus opticus en de optische banen (excl. H46/H472)
H471	papiloedeem
H472	nervus opticus atrofie
H49	strabisme: externe ophthalmoplegie
H50	andere vormen van strabisme (excl. H49)
H52	accomodatatie- en refractiestoornissen (myopie, hypermetropie, presbyopie, astigmatisme)
H530	amblyopie
H531	fotofobie, hemeralopie, dagblindheid
H532	diplopie
H533	stoornis van binoculair zicht
H5331	matig slechthziend beiderzijds
H534	stoornis in gezichtsveld (hemianopsie, quadrantanopsie, scotomen, inkrimping)
H535	stoornis van kleurenzicht
H536	Nachtblindheid
H540	maatschappelijk blind bij een gemiddelde/beiderzijds gezichtsscherpte $\leq 1/20$
H5401	maatschappelijk blind bij een gemiddeld/beiderzijds gezichtsveld van $\leq 10^\circ$
H541	blind 1 oog, zwaar slechthziend ander
H5420	zwaar slechthziend met ernstige beperkingen op vlak van de visueel-sensorische functies na optimale correctie en behandeling bij een gemiddelde visus beiderzijds $\leq 3/10$
H5421	zwaar slechthziend met ernstige beperkingen op vlak van visueel-sensorische functies na optimale correctie en behandeling bij beiderzijds een gezichtsvelddefect met perifere beperkingen tot $\leq 30^\circ$, hemianopsie of centrale scotomen
H5422	zwaar slechthziend met ernstige beperkingen op vlak van de visueel-sensorische functies na optimale correctie en behandeling bij een gemiddelde visus beiderzijds $> 3/10$, maar met een aangeboren of op jonge leeftijd ontstane degeneratieve oogaandoening
H5423	zwaar slechthziend met ernstige beperkingen op vlak van de visueel-sensorische functies na optimale correctie en behandeling bij een gemiddelde visus beiderzijds $> 3/10$, maar met ernstige beperkingen in oculomotorische functies bij fixeren, scannen en blikverplaatsing, accommoderen en convergeren, willekeurige oogbewegingen, nystagmus
H5424	zwaar slechthziend met ernstige beperkingen op vlak van de visueel-sensorische functies na optimale correctie en behandeling bij een gemiddelde visus beiderzijds $> 3/10$, maar met ernstige beperkingen in andere visueel-sensorische functies zoals contrastgevoeligheid, licht-donkeradaptatie, kleurenzicht en bij fotofobie
H544	blind 1 oog
H545	zwaar slechthziend unilateraal
H55	Nystagmus

VIII. Aandoeningen van het oor

H65+	chronisch otitis media (H65 ⁵ -H66 ⁶)
H70	Mastoiditis
H71	cholesteatoom = chronische middenoorontsteking

³ H446: Achtergebleven (oud) intra-oculair corpus alienum, magnetisch

⁴ H447: Achtergebleven (oud) intra-oculair corpus alienum, niet-magnetisch

⁵ H65 : niet-etterige otitis media

⁶ H66: etterige en niet-gespecificeerde otitis media

H72	trommelvliesperforatie
H74	tympanosclerose, adhesieve otitis media, ankylose van de gehoorbeentjes
H80	otosclerose, otospongiose
H81	vestibulaire stoornissen (excl. H810 en R42)
H810	ziekte van Ménière
H83	labyrinthdisfunctie
H833	geluidtrauma
H900	gemiddeld ≥ 90 dB-verlies aan het beste oor bij tonale audiometrie
H901	unilateraal zwaar gehoorverlies bij gemiddeld ≥ 70 dB-verlies
H903	≤ 70 % spraakverstaan bij vocale audiometrie
H905	matig gehoorverlies tweede graad bij gemiddeld/beiderzijds ≥ 55 dB-verlies
H9051	unilateraal matig gehoorverlies tweede graad bij gemiddeld ≥ 55 dB-verlies
H906	zwaar gehoorverlies bij gemiddeld/beiderzijds ≥ 70 dB-verlies
H908	matig gehoorverlies eerste graad bij gemiddeld/beiderzijds ≥ 40 dB-verlies
H9081	unilateraal matig gehoorverlies eerste graad bij gemiddeld ≥ 40 dB-verlies
H911	presbycusis
H9131	doofblind
H931	tinnitus
H932	hyperacusie (recruitment)
H933	niet elders gespecificeerde aandoening van de nervus acusticus

IX. Aandoeningen van het hart- en bloedvatenstelsel

A. reumatische aandoeningen

I02	reumatische chorea (chorea van Sydenham, St-Vitusdans: plotselinge onwillekeurige gecoördineerde bewegingen)
I05	reumatische mitralisklepaandoening
I06	reumatische aortaklepaandoening
I07	reumatische tricuspidalklepaandoening
I08	reumatische hartklep, multiple aantastingen
I09	reumatische hartaandoening (myocarditis, endocarditis, pericarditis) (excl. kleppen)

B. Hypertensieve aandoeningen

I11	hypertensieve cardiomyopathie (congestief hartfalen)
I12	hypertensieve nefropathie (nefrosclerose)

C. Ischemische aandoeningen

I20	angina pectoris, hartkramp
I21	myocardinfarct
I253	cardiale aneurysma
I255	ischemische cardiomyopathie

D. Pulmonale aandoeningen

I26	longembolie
I270	(primaire) pulmonale hypertensie
I271	cardiopathie ten gevolge van kyfoscoliose
I279	cardiopathie ten gevolge van longaandoeningen niet gespecificeerd

128	arterio-veneuze fistels en aneurysmata ter hoogte van de longbloedvaten
-----	---

E. Andere hartaandoeningen

I31	adhesieve of constrictieve pericarditis
I34	niet-reumatische mitralisklepaandoening
I35	niet-reumatische aortaklepaandoening
I36	niet-reumatische tricuspidalisklepaandoening
I37	niet-reumatische pulmonalisklepaandoening
I38	niet-reumatische andere klep
I42	hypertrofische, obstructieve, restrictieve, congenitale, alcoholische cardiomyopathie (excl. I11 en I279)
I44+	hartgeleidingsstoornissen (I44-I45)
I460	hartstilstand met geslaagde reanimatie
I47+	hartritmestoornissen (I47-I49)
I50	hartdecompensatie
I51	complicaties en slecht omschreven hartziekten

F. Cerebrovasculaire aandoeningen

I672	cerebrale atherosclerose
I673	progressieve leucoencefalopathie (ziekte van Binswanger)
I674	hypertensieve encefalopathie,
I690	sequelae van een subarachnoïdale bloeding (excl. S066)
I691	sequelae van een intracerebrale bloeding
I692	sequelae van een subduraal hematoom (excl. S065)
I693	sequelae van een herseninfarct (trombose, embolie, stenose van een bloedvat)
I694	niet elders gespecificeerde sequelae van een cerebro-vasculair accident (CVA)

G. Aandoeningen van arteriën, arteriolen en capillairen

I70	atherosclerose en arteriosclerose van de perifere bloedvaten
I71+	aneurysma van de aorta en de andere perifere bloedvaten (I71 ⁷ -I72 ⁸)
I730	ziekte van Raynaud
I731	ziekte van Buerger / thrombo-angiitis obliterans
I738	acrocyanose
I739	claudicatio intermittans
I74	niet elders gespecificeerde trombose/embolie in een perifere slagader
I77	overige aandoeningen van arteriën en arteriolen
I780	(erfelijke) hemorragische teleangiëctasieën (erfelijk) / ziekte van Rendu-Osler
I792	diabetische angiopathie

H. Aandoeningen van aders, lymfevaten en lymfeknopen

I80	flebitis en tromboflebitis
I81	trombose van vena porta
I82	niet elders gespecificeerde trombose/embolie in de aders

⁷ I71: aneurysma en dissectie van de aorta

⁸ I72: overige aneurysmata

I83	varices (spataders) al dan niet gecompliceerd met ontsteking
I830	ulcus cruris
I84	hemorroïden
I85	slokdarmvarices
I870	postflebitissyndroom
I871	vena cava syndroom
I872	venueze insufficiëntie van de onderste ledematen
I88	chronische lymfadenitis
I890	lymfoedeem / lymfangiëctasie (excl. I972)

I. Andere aandoeningen circulatiesysteem

I951	arteriële (orthostatische) hypotensie
I950	arteriële (idiopathische) hypotensie
I952	arteriële hypotensie (ten gevolge van geneesmiddelen)
I970	postcardiotomiesyndroom
I972	lymfoedeem na borstamputatie

X. Aandoeningen van het ademhalingsstelsel

A. Aandoeningen van de bovenste luchtwegen

J31	chronische rhinitis, nasopharyngitis en pharyngitis
J32	chronische sinusitis
J37	chronische laryngitis
J380	stemband- of larynxparalyse
J381	stemband- of larynxpoliep
J382	stembandknobbels

B. Aandoeningen van de lagere luchtwegen

J42	chronische bronchitis
J43	emfyseem
J44	chronische obstructieve longaandoening (COLD-CARA) (excl. J42-J43)
J440	chronische obstructieve longaandoening (COLD-CARA) (excl. J42-J43), 1 sec. waarde ≤ 50% van de normale waarde en/of GOLD 3-4 of nieuw GOLD C-D
J45	astma bronchiale
J451	niet-allergische astma bronchiale
J47	bronchiëctasieën

C. Aandoeningen ten gevolge van uitwendige agentia

J60	pneumoconiose ten gevolge van steenkoolstof (anthraco[silico]se, mijnwerkerslong)
J61	pneumoconiose ten gevolge van minerale vezels (asbestose)
J62	pneumoconiose ten gevolge van siliciumstof (silicose)
J63	pneumoconiose ten gevolge van andere anorganische stoffen (siderose, berylliose, aluminose, ...) (excl. J60, J61)
J66+	longziekte ten gevolge van inhalatie van een organisch stof (J66 ⁹ -J67 ¹⁰)
J68	longziekte ten gevolge van inhalatie van chemische stoffen, gassen, rook of dampen)

⁹ J66: luchtwegaandoening specifiek door organische stof

¹⁰ J67: overgevoeligheidspneumonitis door organische stof

J701	longziekte na bestraling
J704	longziekte door (genees)middelengebruik geïnduceerd

D. Andere longaandoeningen

J80	hyaliene membraanziekte bij volwassenen (ARDS)
J81	longoedeem
J82	pulmonale eosinofilie, niet elders geclassificeerd
J841	longfibrose (excl. J701 en J68)
J850	gangreen en necrose van de long(en)
J93	pneumothorax (excl. S27)
J94	pleurale uitstorting
J953	chronische longinsufficiëntie na operatie
J961	chronische ademhalingsinsufficiëntie
J981	longatelectase/-collaps
J986	diafragmaverlamming

XI. Aandoeningen van het spijsverteringsstelsel

A. Aandoeningen van de mond, slokdarm, maag en duodenum

K07	dentofaciale afwijkingen: malocclusie
K117	ptyalisme
K14	tongafwijkingen
K21	gastro-oesofagale reflux
K22	andere slokdarmaandoeningen (excl. K20 ¹¹ , K21, K220, K222, K225)
K220	achalasie
K222	slokdarmstenose
K225	verworven slokdarmdivertikel
K26	duodenumulcus

B. Aandoeningen van de lagere tractus digestivus en buikwand

K40	hernia inguinalis
K41	hernia femoralis
K42	hernia umbilicalis
K43	hernia ventralis
K44	hernia diafragmatica
K50	ziekte van Crohn
K51	colitis ulcerosa
K52	niet-infectieuze, andere enteritis/colitis (excl. K50-K51)
K55	Intestinale vasculaire insufficiëntie
K56	paralytische ileus en intestinale obstructie zonder hernia (intussusceptie, volvulus, paralyse)
K57	diverticulose/-itis
K58	spastisch colon
K59	intestinale functionele stoornissen (constipatie/diarree)
K60	fistels en fissuren ter hoogte van de anus

¹¹ K20: oesofagitis

K62	anale prolaps
K632	intestinale fistels

C. Aandoeningen van de lever, galwegen en pancreas

K70	alcoholische leverziekte (vervetting, fibrose, cirrose, insufficiëntie)
K71	toxische leverstoornissen (excl. K70)
K72	chronische leverinsufficiëntie (excl. K70)
K74	primaire levercirrose en fibrose
K766	portale hypertensie
K86	chronische pancreatitis, al dan niet met fibrose of cystevorming
K90	intestinale malabsorptie (excl. K91)
K903	exocriene pancreasinsufficiëntie (steatorree)

D. Andere aandoeningen van het spijsverteringsstelsel

K91	postoperatieve gastro-intestinale stoornissen (malabsorptie,...)
K911	dumping syndroom

XII. Aandoeningen van de huid en het subcutaan weefsel

L10+	bulleuze aandoeningen van de huid (L10 ¹² -L11 ¹³ -L12 ¹⁴ -L13 ¹⁵ -L14 ¹⁶)
L20	atopische dermatitis
L21	seborroïsche dermatitis
L23	allergische contactdermatitis
L26	exfoliatieve dermatitis
L301	dyshidrose
L40	psoriasis
L50	urticaria
L52	erythema nodosum
L58	dermatitis ten gevolge van bestraling
L63	alopecia (areata)
L74	zweetklierstoornis (eccrien)
L89	decubitus ulcus
L905	adherente huidlitteken
L910	hypertrofisch/keloid huidlitteken
L94	gelokaliseerde bindweefselziekte

XIII. Aandoeningen van het bot, de spieren en het bindweefsel

A. Reactieve en inflammatoire artropathieën

M023	ziekte van Reiter
M05+	reumatoïde artritis (M05 ¹⁷ en M06 ¹⁸)

¹² L10: pemfigus

¹³ L11: overige acantholytische dermatosen

¹⁴ L12: pemfigoid

¹⁵ L13: overige bulleuze dermatosen

¹⁶ L14: bulleuze dermatosen bij elders geclassificeerde ziekten

¹⁷ M05: seropositieve reumatoïde artritis

¹⁸ M06: overige reumatoïde artritis

M050+	reumatoïde artritis, met RX-diagnose van de repercussies op de gewrichten en een positieve anti-CCP-test
M07	psoriatische of enteropatische arthropathie
M08	juvenile vorm van polyartritis (excl. M082)
M082	ziekte van Still
M10	jicht
M11	chondrocalcinose
M12	overige specifieke atropathieën
M13	overige artritis

B. artrose

M15	polyartrose
M16	coxartrose
M17	gonartrose
M18	artrose ter hoogte van het eerste carpometacarpaal gewricht
M19*	niet elders gespecificeerde artrose (excl. M15-M18 en wervelkolom)

C. Andere verworven gewrichtsaandoeningen

M200	verworven misvormingen ter hoogte van de vingers
M201+	verworven misvormingen ter hoogte van de tenen (hallux valgus/rigidus, hamertenen) (M201 ¹⁹ -M202 ²⁰ -M203 ²¹ -M204 ²² -M205 ²³)
M21	as- en standafwijkingen van de ledematen, verworven misvormingen (excl. M20 ²⁴ /M840)
M210	verworven valgusstand van de ledematen
M211	verworven varusstand van de ledematen
M214	verworven pes planus
M215	verworven klompvoet, klauwvoet, klomphand, klauwhand
M216	verworven holvoet
M217	verworven lengteverschil van de ledematen
M220	recidiverende dislocaties van de patella
M221	recidiverende subluxaties van de patella
M222	patello-femorale stoornissen
M224	chondromalacia patellae
M230+	meniscusaandoeningen (M230 ²⁵ -M231 ²⁶ -M232 ²⁷ -M233 ²⁸)
M234	gewrichtsmuis in de knie
M235	chronische instabiliteit van de knie
M236	ligamentscheuren ter hoogte van de knie
M240*	gewrichtsmuis (excl. knie)
M241*	gewrichtskraakbeenaandoening (excl. knie en wervelkolom)

¹⁹ M201: (verworven) hallux valgus

²⁰ M202: hallux rigidus

²¹ M203: overige (verworven) misvormingen van de hallux

²² M204: overige (verworven) hamertenen

²³ M205: overige (verworven) misvormingen van de tenen

²⁴ M20: verworven misvormingen van vingers en tenen

²⁵ M230: Cysteuze meniscus

²⁶ M231: Discoïde meniscus (congenitaal)

²⁷ M232: Dérangement van meniscus door oude scheur of oud letsel

²⁸ M233: Overig dérangement van meniscus

M242*	gewrichtsligamentaandoening (excl. knie en wervelkolom)
M244*	recidiverende gewrichtsdislocatie of -subluxatie (excl. knie en wervelkolom)
M245*	gewrichtscontractuur
M246*	gewrichtsankylose (excl. wervelkolom)
M250*	hemartrose
M251*	gewrichtsfistel
M252*	gewrichtslaxiteit
M253*	gewrichtsinstabiliteit (excl. knie)
M254*	gewrichtsuitstorting (excl. M250)
M255*	gewrichtspijn
M256*	gewrichtsstijfheid

D. Veralgemeende bindweefselziekten

M30	polyarteritis nodosa (PAN)
M31	necrotiserende vaataandoening (excl. M310 tot M314)
M310	syndroom van Goodpasture
M311	trombotische trombocytopenische purpura
M313	granulomatose van Wegener
M314	ziekte van Takayasu
M32	lupus erythematosus disseminatus (LED)
M33	dermato(poly-)myositis
M34	sclerodermie, CREST-syndroom
M35	veralgemeende, niet elders gespecificeerde, bindweefselziekten (excl. M350-353/M357)
M350	syndroom van Sjögren (Sicca-syndroom)
M351	gemengde bindweefselziekte (mixed connective tissue disease, MCTD)
M352	ziekte van Behçet
M353	spierreuma (polymyalgia reumatica, PMR)
M357	hyperlaxiteitssyndroom

E. Aandoeningen van de wervelkolom

M40	kyfose en lordose
M41	verworven scoliose
M42	osteochondrose van de wervelkolom (excl. M420)
M420	ziekte van Scheuermann en Calvé
M430	spondylolyse
M4300	spondylolyse met derde graad instabiliteit via radiologische diagnose
M431	verworven spondylolisthesis
M4310	verworven spondylolisthesis met derde graad instabiliteit via radiologische diagnose
M432	ankylose van de wervelkolom
M436	torticollis
M45	ziekte van Bechterew (spondylitis ankylopoetica)
M471	spondylosis met myelopathie
M472	spondylosis met radiculopathie
M478	spondylosis zonder zenuwaantasting
M480	spinaalstenose
M490	ziekte van Pott

M495	wervelcollaps (metastase)
M501	discusaandoening cervicaal met myelopathie
M502	discusaandoening cervicaal met radiculopathie bewezen via EMG
M509	discusaandoening cervicaal zonder zenuwaantasting
M510	discusaandoening thoracolumbaal met myelopathie
M511	discusaandoening thoracolumbaal met radiculopathie bewezen via EMG
M519	discusaandoening thoracolumbaal zonder zenuwaantasting
M532	instabiliteit van de wervelkolom
M533	coccygodynie
M541	radiculopathie niet veroorzaakt door aangetoonde compressie, radiculitis niet anders omschreven (NOS) en zonder aangetoond letsel van de zenuw zelf
M542	cervicalgie zonder discusaandoening
M543	sciatalgie zonder discusaandoening
M544	lumbo-ischialgie zonder discusaandoening
M545	chronische lumbago (lage rugpijn)

F. Aandoeningen van de weke weefsels

M60	myositis
M61	spiercalcificatie of -ossificatie
M624	spiercontractuur
M625	spieratrofie
M65	synovitis en tenosynovitis
M66	pees- of synoviascheur
M670	verworven achillespeesverkorting
M671	peescontracturen (excl. M670)
M70	bursitis
M720	ziekte van Dupuytren
M722	fasciale fibromatose (plantair)
M750	periartritis scapulohumeralis (PSH), frozen shoulder
M751	rotator cuff syndroom
M752	tendinitis aan de bicepspees (schouder)
M753	calcificatie van de bicepspees (schouder)
M76	enthesopathie aan de onderste ledematen (excl. M765-M766)
M765	tendinitis aan de patellapees
M766	tendinitis aan de achillespees
M770	epicondylitis medialis (golfelleboog)
M771	epicondylitis lateralis (tenniselleboog)
M772	periartritis ter hoogte van de pols
M773	calcaneusspoor
M774	metatarsalgie (excl. G576)
M790	niet elders gespecificeerde reuma (fibromyalgie, fibrositis)
M791	myalgie

G. Bot- en kraakbeenaandoeningen

M80	osteoporose met fractuur
M81	osteoporose zonder fractuur

M83	osteomalacie
M840	asafwijking na fractuur
M841	pseudartrose
M86	osteomyelitis
M860	chronische osteomyelitis
M87	aseptische of avasculaire osteonecrose
M88	ziekte van Paget
M890	algodystrofie (syndroom van Südeck, schouder-hand syndroom, sympathische reflexdystrofie)
M894	ziekte van Marie-Bamberger
M91	juvenile osteochondrose van heup of bekken
M911	ziekte van Legg-Calvé-Perthes
M912	coxa plana
M92	osteochondrose aan andere beenderen dan heup of bekken (Osgood-Schlatter, Kienböck, ...)
M932	osteochondritis dissecans
M961	postlaminectomie syndroom

XIV. Aandoeningen van het genito-urinair stelsel

N03	chronische glomerulonefritis
N04	nefrotisch syndroom
N11	chronische pyelonefritis
N13	hydronefrose
N137	verworven vesico-ureterale reflux
N14	nefropathie ten gevolge van toxische stoffen (medicatie, drugs, zware metalen)
N18	chronische nierinsufficiëntie
N250	renale osteodystrofie
N31	neuromusculaire blaasdysfunctie (excl. neurogene blaas)
N32	Blaashalsstenose
N322	Blaasfistel
N35	Urethrastricturen
N393	Stressincontinentie
N394	overloop-, reflex- en urge-incontinentie
N484	organische impotentie
N80	Endometriose
N82	fistels aan de vrouwelijke genitale tractus

XV. Aandoeningen ten gevolge van zwangerschap

070	perineumletsels ten gevolge van een traumatische bevalling
-----	--

D. Congenitale afwijkingen van het bloedsomloopstelsel, gediagnosticeerd door een orgaanspecialist of pediater

Q20	Congenitale malformaties van het hart- en/of bloedvatstelsel met blijvende functionele beperkingen
-----	--

E. Congenitale afwijkingen van het spijsverteringsstelsel

Q35	gespleten gehemelte (palatoschisis)
-----	-------------------------------------

Q36	gespleten lip (cheiloschisis)
Q37	gespleten lip en gehemelte (palatocheiloschisis)

G. Congenitale afwijkingen van het skelet en de spieren

Q65	congenitale afwijkingen van de heup (incl. heupluxatie)
Q658	congenitale coxa vara/valga
Q66	congenitale afwijkingen van de voet (bv. equinovarus, calcaneovarus, calcaneovalgus, cavus, planus,...)
Q67	congenitale afwijkingen van het hoofd, aangezicht, schedel en borst (excl. Q675-Q676-Q677)
Q675	congenitale houdingsscoliose
Q676	pectus excavatum (trechterborst)
Q677	pectus carinatum (kippeborst)
Q68	niet elders gespecificeerde congenitale afwijkingen van skelet en spieren
Q680	congenitale afwijking van de musculus sternocleidomastoideus
Q681	congenitale afwijkingen van de hand (clubfinger, spade-like hand)
Q682	congenitale afwijkingen van de knie
Q69	polydactylie
Q70	syndactylie
Q71	congenitale onderontwikkeling van de armen (amelie, focomelie, ectromelie)
Q72	congenitale onderontwikkeling van de benen (amelie, focomelie, ectromelie)
Q743	arthrogryposis congenita multiplex
Q75	congenitale afwijkingen van schedel- en aangezichtsbeenderen
Q751	ziekte van Crouzon (craniofaciale dysostose)
Q752	hypertelorisme
Q750	cranosynostose
Q761	syndroom van Klippel-Feil
Q762	congenitale spondylolisthesis
Q7620	congenitale spondylolisthesis met derde graad instabiliteit via radiologische diagnose
Q763	scoliose ten gevolge van congenitale benige misvorming
Q764	congenitale misvormingen van de wervelkolom (excl. Q675, Q760 ²⁹ , Q761, Q762, Q7620, Q763)
Q77	osteocondrodysplasie van de pijpbeenderen (excl. Q774)
Q774	achondroplasie
Q78	niet elders gespecificeerde osteocondrodysplasie (excl. Q77)
Q780	osteogenesis imperfecta (fragilitas ossium)
Q781	syndroom van Albright (polyostotische fibreuze dysplasie)
Q782	osteopetrose
Q783	progressieve diafysaire dysplasie (syndroom van Camurati-Engelmann)
Q784	enchondromatose (ziekte van Ollier, syndroom van Maffucci)
Q786	multipele congenitale exostosis
Q790	congenitale hernia diafragmatica
Q793	gastroschisis
Q796	syndroom van Ehlers-Danlos

²⁹ Q760: spina bifida occulta

H. Congenitale afwijkingen van de huid en de weke weefsels

Q80	congenitale ichthyosis
Q821	xeroderma pigmentosum (XP)
Q825	congenitale niet-neoplastische naevus
Q828	cutis laxa
Q840	congenitale alopecia

I. Facomatosen

Q85	facomatosen (excl. Q850, Q851, Q858)
Q850	ziekte van Von Recklinghausen (neurofibromatose)
Q851	ziekte van Bourneville (tubereuze sclerose)
Q858	syndroom van Von Hippel-Lindau, Peutz-Jeghers, Sturge-Weber

J. Congenitale afwijkingen ten gevolge van exogene oorzaken

Q860	foetaal alcoholsyndroom (FAS)
------	-------------------------------

K. Congenitale multisysteem-aandoeningen

Q870	congenitale multisysteemaandoeningen, voornamelijk aangezicht (syndroom van Goldenhar, Möbius, Robin, ...)
Q871	congenitale multisysteemaandoeningen, voornamelijk kleine gestalte (syndroom van Aarskog, Cockayne, Noonan, Prader-Willi, ...)
Q872	congenitale multisysteemaandoeningen, voornamelijk extremiteiten (TAR-syndroom, syndroom van Rubinstein-Taybi, Klippel-Trénaunay, Weber, ...)
Q873	syndroom van Sotos (vroegtijdige overgroei)
Q874	syndroom van Marfan
Q878	syndroom van Alport

L. Chromosoomafwijkingen

Q934	syndroom van Cri-du-chat
Q96	syndroom van Turner
Q97	afwijking van de sekschromosomen, vrouwelijk fenotype (excl. Q96)
Q98	afwijking van de sekschromosomen, mannelijk fenotype (bv. Klinefelter)
Q991	hermafroditisme

XVIII. Algemene symptomen - varia

R15	organische faecale incontinentie (excl. F981 ³⁰)
R20	gevoelsstoornis van de huid (anesthesie, hypo-esthesie, paresthesie, hyperesthesie, ...)
R250	onwillekeurige bewegingen van het hoofd
R251	tremor (excl. chorea en essentiële of intentionele tremor)
R252	spierkrampen of -spasmen
R253	spierfasciculaties
R29	tetanie
R32	urine-incontinentie (excl. F980 ³¹ , N393-N394)
R33	urineretentie

³⁰ F981: Encopresis (niet door somatische aandoening)

³¹ F980: Enuresis (niet door somatische aandoening)

R410	verwardheid en desoriëntatie
R411	anterograde amnesie (excl. F04)
R412	retrograde amnesie (excl. F04)
R42	duizeligheid en vertigo (excl. H81)
R456	lichamelijk geweld
R460	zeer geringe lichamelijke hygiëne
R463	hyperactiviteit (excl. F900, F901)
R61	hyperhydrose
R75	HIV-seropositiviteit

XIX. Letsels, vergiftigingen en bepaalde andere gevolgen van uitwendige oorzaken

A. Aandoeningen van hoofd en hals

S02	traumatische fractuur van de schedel of aangezichtsbeenderen
S04	traumatische letsels van de craniale zenuwen
S05	traumatische oog(kas)letsels
S060	hersenschudding (commotio cerebri)
S061	traumatisch hersenoedeem
S062	diffuus hersenletsel (contusie, laceratie, compressie niet anders omschreven)
S064	epidurale/extradurale bloeding
S065	traumatische subdurale bloeding
S066	traumatische subarachnoïdale bloeding
S067	intracranieel letsel met aanhoudend coma
S12	fractuur ter hoogte van de hals (cervicale wervels)
S134	distorsie van de cervicale wervelkolom (o.m. 'whiplash' letsel)
S143	letsel van plexus brachialis
S1430	letsel van plexus brachialis, anatomische onderbreking 1° thoracale wortel/onderste tak, gediagnosticeerd via EMG (excl. S14)

B. Aandoeningen van thorax, wervelkolom en bekken

S22	traumatische fractuur ter hoogte van de thoracale wervels, ribben of sternum
S24	traumatisch ruggenmergletsel thoracaal
S25	traumatisch hartletsel
S27	traumatische pneumothorax
S320	traumatische fractuur ter hoogte van de lumbale wervels
S321	traumatische fractuur ter hoogte van het sacrum
S322	traumatische fractuur ter hoogte van het coccyx
S323	traumatische fractuur ter hoogte van het bekken
S340	traumatisch ruggenmergletsel lumbaal
S343	traumatisch cauda equina syndroom
S3430	traumatisch cauda equina syndroom indien na 2 jaar behandeling onvoldoende effect
S344	traumatisch letsel van plexus lumbo-sacralis

C. Aandoeningen van schouder en arm

S42	traumatische fractuur ter hoogte van de schoudergordel (clavicula, scapula, humerus)
S43	traumatische luxatie/subluxatie van de schouder

S44	Traumatisch zenuwletsel ter hoogte van schouder en bovenarm
S48	amputatie van schouder of bovenarm
S52	traumatische fractuur ter hoogte van de voorarm (ulna, radius)
S53	traumatische luxatie/subluxatie van de elleboog
S54	traumatisch zenuwletsel ter hoogte van de voorarm
S55	traumatisch bloedvatenletsel ter hoogte van de voorarm
S56	traumatisch spier- of peesletsel ter hoogte van de voorarm
S57	verbrijzeling van de voorarm
S58	amputatie van de voorarm
S62	traumatische fractuur ter hoogte van de pols en hand (carpus, metacarpus, phalanges)
S63	traumatische luxatie/subluxatie van pols en vingers
S64	traumatisch zenuwletsel ter hoogte van pols en hand
S65	traumatisch bloedvatenletsel ter hoogte van pols en hand
S66	traumatisch spier- of peesletsel ter hoogte van pols en hand
S67	verplettering van pols of hand
S680	amputatie van de duim
S681	amputatie van één vinger (excl. duim)
S682	traumatische amputatie van twee of meer vingers (excl. duim)
S684	amputatie van de pols

D. Aandoeningen van heup en been

S72	traumatische fractuur ter hoogte van de femur
S73	traumatische luxatie/subluxatie van de heup
S74	traumatisch zenuwletsel ter hoogte van de heup
S75	traumatisch bloedvatenletsel ter hoogte van heup en dij
S76	traumatisch spier- of peesletsel ter hoogte van heup en dij
S77	verplettering van heup en dij
S780	amputatie ter hoogte van het heupgewricht
S781	amputatie door femurschacht
S820	traumatische fractuur ter hoogte van de patella
S821	traumatische fractuur ter hoogte van het tibiaplateau
S822	traumatische fractuur ter hoogte van de tibiaschacht
S825	traumatische fractuur van de malleolus medialis
S826	traumatische fractuur van de malleolus lateralis
S83	traumatische luxatie/subluxatie van de knie
S832	traumatisch meniscusletsel ter hoogte van de knie
S84	traumatisch zenuwletsel ter hoogte van het onderbeen
S85	traumatisch bloedvatenletsel ter hoogte van het onderbeen
S86	traumatisch spier- of peesletsel ter hoogte van het onderbeen
S87	verplettering van het onderbeen
S880	amputatie door kniegewricht
S881	amputatie door tibia
S92	traumatische fractuur ter hoogte van de voet (tarsus, metatarsus, phalanges)
S93	traumatische luxatie/subluxatie van enkel en voet
S94	traumatisch zenuwletsel van enkel of voet
S95	traumatisch bloedvatenletsel van enkel of voet

S96	traumatisch spier- of peesletsel van enkel of voeth
S97	traumatische verplettering van enkel of voet
S980	amputatie van de voet ter hoogte van de enkel
S984	amputatie van een deel van de voet

E. Tweezijdige of gecombineerde aandoeningen

T052	amputatie van beide armen
T055	amputatie van beide benen
T056	amputatie van de bovenste en de onderste ledematen

F. Brandwonden en koudeletsels met ernstige functionele gevolgen

T20	brandwonden ter hoogte van hoofd en hals
T21	brandwonden ter hoogte van de romp
T22	brandwonden ter hoogte van schouder en arm
T23	brandwonden ter hoogte van pols en hand
T24	brandwonden ter hoogte van heup en been
T25	brandwonden ter hoogte van enkel en voet
T26	brandwonden ter hoogte van oog en oogaanhangsels
T27	brandwonden ter hoogte van de ademhalingswegen
T28	brandwonden ter hoogte van de inwendige organen (excl. T27)
T35	koudeletsels met weefselnecrose

H. Sequelae en/of andere gevolgen van volgende externe oorzaken

T66	stralingsziekte
T67	hitteslag
T68	hypothermie
T70	barotrauma
T71	asfyxie
T73	deprivatie (honger, dorst, uitputting)
T740	verwaarlozing
T741	fysieke mishandeling
T742	seksuele mishandeling
T743	psychische mishandeling
T751	bijna-verdrinking
T752	vibratieletsels
T754	elektrocutieletsels
T758	gevolgen van gewichtloosheid of overdreven zwaartekracht
T790	traumatisch luchtembool
T791	traumatisch vetembool
T795	Crushsyndroom/anurie
T796	traumatische spierischemie

I. Chronische gevolgen van medische ingrepen

T80	complicatie van infusie, transfusie en therapeutische injectie
T82	complicatie van cardiale en vasculaire implantaten, prothesen of enten
T83	complicatie van genito-urinaire implantaten, prothesen of enten

T84	niet elders gespecificeerde complicaties van orthopedische implantaten, prothesen of enten
T85	niet elders gespecificeerde complicatie van implantaten, inwendige prothesen of enten
T86	resectie of mislukken van weefsel- of orgaantransplantatie
T87	complicatie van amputatie met reconstructie
T873	neurinoma van amputatiestomp
T880	sepsis als complicatie bij immunisatie
T882	shock als complicatie bij anesthesie
T886	anafylactische shock als complicatie van medicatie

J. Late gevolgen van wonden, vergiftigingen en andere uitwendige oorzaken

T900	sequelae van open wonden aan het hoofd
T910	sequelae van open wonden aan de hals en de romp
T920	sequelae van open wonden aan het bovenste lidmaat
T930	sequelae van open wonden aan het onderste lidmaat
T967	late gevolgen van vergiftigingen, intoxicaties, door middelenmisbruik

XXI. Factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden

Z448	niet elders gespecificeerde, uitwendige prothese (excl. Z443/Z971-Z972 ³² -Z973 ³³ -Z974)
Z49	nierdialyse
Z490	nierdialyse, indien behandeling tijdens de werkuren noodzakelijk
Z566	lichamelijke en psychische spanningen verband houdend met werk
Z728	antisociaal gedrag
Z7281	zelfverminkend gedrag
Z734	inadequate sociale vaardigheden
Z741	behoefte aan hulp bij persoonlijke verzorging
Z900	verworven afwezigheid van een deel van het hoofd en de hals (larynx, neus, oog,...)
Z901	borstamputatie
Z902	longamputatie
Z9020	longamputatie, 1 kwab
Z9021	longamputatie, >1 kwab
Z903	gastrectomie of maagamputatie
Z904	amputatie van een ander deel van het spijsverteringsstelsel (excl. Z903)
Z905	nephrectomie
Z906	resectie van een ander deel van de urinewegen (excl. Z905)
Z907	amputatie van de genitalia
Z930	tracheostomie
Z9300	tracheostomie, met blijvend stoma en meerdere verzorgingen tijdens de werkuren noodzakelijk
Z931	gastrostomie
Z9310	gastrostomie, met blijvend stoma en meerdere verzorgingen tijdens de werkuren noodzakelijk
Z932	ileostomie
Z9320	ileostomie, met blijvend stoma en meerdere verzorgingen tijdens de werkuren noodzakelijk
Z933	colostomie
Z9330	colostomie, met blijvend stoma en meerdere verzorgingen tijdens de werkuren noodzakelijk

³² Z972: Aanwezigheid van gebitsprothese (totaal)(partieel)

³³ Z973: Aanwezigheid van bril en contactlenzen

Z935	cystostomie
Z9350	cystostomie, met blijvend stoma en meerdere verzorgingen tijdens de werkuren noodzakelijk
Z936	nefro-, uretero- of urethrostomie
Z9360	nefro-, uretero- of urethrostomie, met blijvend stoma en meerdere verzorgingen tijdens de werkuren noodzakelijk
Z938	niet elders gespecificeerde stomie (excl. Z930—Z931-Z932-Z933-Z934 ³⁴ -Z935-Z9360)
Z9380	niet elders gespecificeerde stomie (excl. Z930-Z9360), met blijvend stoma en meerdere verzorgingen tijdens de werkuren noodzakelijk
Z940	niertransplantatie
Z941	harttransplantatie
Z942	longtransplantatie
Z943	hart-longtransplantatie
Z944	levertransplantatie
Z945	huidtransplantatie
Z946	bottransplantatie
Z947	corneatransplantatie
Z948	niet elders gespecificeerde transplantatie (excl. Z940-Z947)
Z95	vasculaire en cardiale implantaten en enten (excl. Z950 tot Z952)
Z950	pacemaker
Z952	hartklepprothese
Z960	urogenitale implantaten
Z961	lensimplantaat
Z962	cochleaire prothese
Z963	larynxprothese
Z964	(inwendige) insulinepomp
Z965	tand- en mandibulaire implantaten
Z966	gewrichtsprothese
Z968	niet elders gespecificeerde implantaat (excl. Z960-Z966)
Z970	kunstoog
Z971	prothese ter hoogte van een lidmaat
Z974	(uitwendige) gehoorprothese
Z980	intestinale bypass
Z981	arthrodese
Z982	cerebrospinaal vocht drainagesysteem (Holter)
Z99	respiratorafhankelijkheid
Z993	rolstoelafhankelijkheid

³⁴ Z934: Aanwezigheid van overige kunstmatige lichaamsopeningen van tractus gastrointestinalis

Bijlage 3: Criteria die automatisch recht geven op BTOM

Inhoud:

1. AANPASSING ARBEIDSOMGEVING (= aanpassing arbeidspost, aangepast arbeidsgereedschap, aangepaste arbeidskledij)	1
1.1. Criteria zonder voorwaarde.....	1
1.2. Criteria met voorwaarde	2
2. VERPLAATSINGS- OF VERBLIJFSTEGEMOETKOMING	3
2.1. Criteria zonder voorwaarde.....	3
3. GEBARENTAAL-, ORAAL- EN SCHRIJFTOLKEN.....	5
3.1. Criteria zonder voorwaarde.....	5
4. VLAAMSE ONDERSTEUNINGSPREMIE – VOP	6
4.1 Criteria zonder voorwaarde.....	6
4.2. Criteria met voorwaarde.....	9
5. TEWERKSTELLING IN EEN BESCHUTTE WERKPLAATS.....	11

1. AANPASSING ARBEIDSOMGEVING (= aanpassing arbeidspost, aangepast arbeidsgereedschap, aangepaste arbeidskledij)

1.1. Criteria zonder voorwaarde

- beschikken over een door het VAPH/VFSIPH/RF¹ gegeven ticket zonder voorwaarde:
 - o w2
 - o w3
 - o aangepaste arbeidsomgeving
 - o tegemoetkoming in hulpmiddelen en/of aanpassingen in de privé-situatie
 - o aanvulling onderste ledematen
 - o vervanging onderste ledematen
 - o aanvulling bovenste ledematen
 - o vervanging bovenste ledematen
 - o aanvulling romp, wervelzuil, bekken
 - o aanvulling gehoor
 - o vervanging gehoor
 - o aanvulling zicht
 - o vervanging zicht
 - o aanvulling/vervanging spraak
- reeds een tegemoetkoming ontvangen hebben voor een aanpassing in de werkomgeving van:
 - o het VAPH/VFSIPH/RF
 - o de VDAB
- als leerling in de onderwijssituatie hulpmiddelen en/of aanpassingen gehad hebben die gesubsidieerd werden door het Departement Onderwijs (Cel Speciale Onderwijsleermiddelen-SOL) of (de inrichtende macht van) de school

¹ Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Arbeidshandicap, Rijksfonds

- vanaf 4 punten op de zelfredzaamheidschaal ter bepaling van de integratietegemoetkoming bij auditieve handicaps
- in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 1 of 7 punten bij visuele handicaps
- in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 1 of 7 punten bij fysieke handicaps
- één van de volgende problematieken:
 - o leerstoornis gediagnosticeerd door een neuroloog of oogarts: F8191
 - o degeneratieve aandoeningen van het zenuwstelsel, gediagnosticeerd door een neuroloog of internist: G10, G11, G12, G120, G121, G122, G253, G35, G37
 - o aandoeningen van zenuwen, zenuwwortels en zenuwplexus, gediagnosticeerd door een neuroloog of orthopedist: G5400, G551, G552
 - o polyneuropathieën, gediagnosticeerd door een neuroloog: G60, G620, G6210, G6320
 - o myopathiën en aandoeningen myoneurale junctie, gediagnosticeerd door een internist of neuroloog: G700, G710
 - o hersenverlamming en andere verlamningsverschijnselen, gediagnosticeerd door een neuroloog: G800, G801, G802, G803, G804, G810, G811, G812, G819, G820, G821, G822, G823, G824, G825, G830, G831, G832, G8340
 - o andere aandoeningen van het zenuwstelsel, gediagnosticeerd door een neuroloog: G900, G935, G9500, G9501, G951, G952, G958
 - o aandoening van het oog gediagnosticeerd door een oogarts: H540, H5401, H5420, H5421, H5422, H5423, H5424, H541
 - o aandoeningen van het oor gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts: H900, H903, H905, H906, H908, H9131
 - o inflammatoire artropathie, gediagnosticeerd door een reumatoloog of internist of orthopedist: M050+
 - o aandoeningen van de wervelkolom, gediagnosticeerd door een orthopedist of reumatoloog: M4300, M4310, M501, M510
 - o bot- en kraakbeenaandoeningen, gediagnosticeerd door een orthopedist of reumatoloog: M80, M841
 - o bot- en kraakbeenaandoeningen, gediagnosticeerd door een orthopedist of reumatoloog of gynaecoloog: M860
 - o congenitale afwijkingen van het skelet en de spieren, gediagnosticeerd door een pediater of orthopedist of reumatoloog of internist: Q71, Q72, Q7620, Q774, Q780, Q796
 - o traumatische aandoening van hoofd en hals, gediagnosticeerd door een neuroloog: S066
 - o traumatische aandoening van hoofd en hals, gediagnosticeerd door een neuroloog of orthopedist: S1430
 - o traumatische aandoening van thorax, wervelkolom en bekken, gediagnosticeerd door een neuroloog: S3430
 - o traumatische aandoeningen van schouder en arm, gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts: S48, S57, S58, S67, S680, S684
 - o traumatische aandoeningen van heup en been, gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts: S780, S781, S87, S880, S881, S97, S980, S984
 - o tweezijdige of gecombineerde aandoeningen, gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts: T052, T055, T056
 - o factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden, indien geattesteerd door de behandelend arts-specialist: Z993

1.2. Criteria met voorwaarde

- beschikken over een door het VAPH/VFIPH/RF gegeven ticket met voorwaarde:

- w2
- w3

2. VERPLAATSINGS- OF VERBLIJFSTEGEMOETKOMING

2.1. Criteria zonder voorwaarde

Verplaatsing noodzakelijke begeleider bij gemeenschappelijk vervoer

- beschikken over een VAPH/VFSIPH/RF werkbeslissing of -betaling, tengevolge van de handicap, inzake de verplaatsingskosten gemeenschappelijk vervoer van de noodzakelijke derde/begeleider
- beschikken over een VDAB beslissing of betaling, tengevolge van de arbeidshandicap, inzake de verplaatsingskosten gemeenschappelijk vervoer van de noodzakelijke derde/begeleider
- beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap wegens de aard en de ernst van zijn arbeidshandicap onmogelijk gebruik kan maken van een gemeenschappelijk vervoermiddel zonder vergezeld te zijn van een derde persoon

Verplaatsing met een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel

- beschikken over een VAPH/VFSIPH/RF werkbeslissing of - betaling, tengevolge van de handicap, inzake de verplaatsingskosten bij gebruik van een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel
- beschikken over een VDAB beslissing of betaling, tengevolge van de arbeidshandicap, inzake de verplaatsingskosten bij gebruik van een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel
- beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap permanent rolwagengebruiker is én wegens de aard en de ernst van deze arbeidshandicap genoodzaakt is om een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel te gebruiken
- beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap geen 300 meter te voet kan gaan tengevolge van een cardiorespiratoire of locomotorische aandoening én wegens de aard en de ernst van deze arbeidshandicap genoodzaakt is om een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel te gebruiken

Verplaatsing met gespecialiseerd vervoer

- beschikken over een VAPH/VFSIPH/RF werkbeslissing of - betaling, tengevolge van de handicap, inzake de verplaatsingskosten bij gebruik van gespecialiseerd vervoer én
beschikken over een verklaring op eer van de persoon met een arbeidshandicap dat hij niet beschikt over een voertuig waarvan de voor zijn noden noodzakelijke aanpassingen door de overheid gesubsidieerd werden of er zelf niet mee kunnen rijden”.
- beschikken over een VDAB beslissing of - betaling, tengevolge van de arbeidshandicap, inzake de verplaatsingskosten bij gebruik van gespecialiseerd vervoer én
beschikken over een verklaring op eer van de persoon met een arbeidshandicap dat hij niet beschikt over een voertuig waarvan de voor zijn noden noodzakelijke aanpassingen door de overheid gesubsidieerd werden
- beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap permanent elektronisch rolwagengebruiker is én wegens de aard en de ernst van deze arbeidshandicap genoodzaakt is om gespecialiseerd vervoer te gebruiken
én
beschikken over een verklaring op eer van de persoon met een arbeidshandicap dat hij

niet beschikt over een voertuig waarvan de voor zijn noden noodzakelijke aanpassingen door de overheid gesubsidieerd werden.

Verblijf als cursist

- beschikken over een VAPH/VFSIPH/RF werkbeslissing of - betaling, tengevolge van de handicap, inzake de verblijfskosten
- beschikken over een VDAB beslissing of betaling, tengevolge van de arbeidshandicap, inzake de verblijfskosten
- voldoen aan één van de volgende voorwaarden
 - o dagelijks meer dan dertien uur van huis zijn
 - o beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap ernstige reismoeilijkheden heeft naar de opleidings- of stageplaats wegens de aard en de ernst van zijn arbeidshandicap
 - o verplicht zijn ter plaatse te verblijven wegens de vereisten of de organisatie van de ondernomen, door de VDAB erkende of georganiseerde, beroepsopleiding of stage
 - o zich in de omstandigheden bevinden dat de dagelijkse verplaatsingskosten het dagelijks maximumbedrag van de verblijfskosten overschrijden

3. GEBARENTAAL-, ORAAL- EN SCHRIJFTOLKEN

3.1. Criteria zonder voorwaarde

- beschikken over een door het VAPH/VFSIPH gegeven ticket:
 - o doventolk in de privé-situatie
 - o tolk voor doven in de privé-situatie
 - o doventolk in de werksituatie
 - o vervanging gehoor
 - o pedagogische hulp in het hoger onderwijs omwille van de auditieve handicap of met de functiebeperking vervanging gehoor in de bijstandskorf
- beschikken over een voorgaande beslissing van de VDAB voor een tolk voor doven in de werksituatie
- beschikken over een verklaring/beslissing van het Departement Onderwijs waaruit blijkt dat de persoon in het kader van onderwijs vergoeding kreeg/krijgt voor een tolk voor doven
- beschikken over een verklaring van het Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor doven (CAB) waaruit blijkt dat de persoon reeds gebruik gemaakt heeft of maakt van tolken voor doven vergoed door:
 - o de VDAB
 - o het VAPH/VFSIPH
 - o het Departement Onderwijs
- één van de volgende beperkingen, indien uitbehandeld:
 - o vanaf 70 dB-verlies aan het beste oor bij tonale audiometrie, gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts
 - o 70% of minder spraakverstaan bij vocale audiometrie, gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts
- één van de volgende uitbehandelde problematieken:
 - o aandoeningen van het oor gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts: H900, H903, H906

4. VLAAMSE ONDERSTEUNINGSPREMIE – VOP

4.1. Criteria zonder voorwaarde

- beschikken over een automatisch recht op een tewerkstelling in een beschutte werkplaats
- voldoen aan de door de Raad van Bestuur goedgekeurde criteria voor een automatisch recht op een tewerkstelling in een beschutte werkplaats
- beschikken over een door het VAPH/VFSIPH/RF/Fonds'81 gegeven ticket zonder voorwaarde:
 - o w3
 - o tehuis werkenden (Z70, sinds 1/1/2012: Z71)
 - o beschermd wonen (Z64, sinds 1/1/2012: Z66)
 - o pleeggezin/WOP (Z60, sinds 1/1/2012: pleeggezin (niet-WOP): Z61, WOP: Z40)
 - o zelfstandig wonen (Z55, sinds 1/1/2012: Z79)
 - o begeleid wonen (Z50, sinds 1/1/2012: Z51)
- laatst gevolgd onderwijs OV3
- laatst gevolgd onderwijs OV4
- een individueel aangepast curriculum (IAC) gevolgd hebben en beschikken over een attest van verworven bekwaamheden zonder enig getuigschrift/diploma van een later gevolgde niveauverhogende opleiding
- toegang tot GON (geïntegreerd onderwijs) type 4-begeleiding in het secundair en/of hoger onderwijs gehad hebben
- toegang tot GON (geïntegreerd onderwijs) type 6-begeleiding in het secundair en/of hoger onderwijs gehad hebben
- toegang tot GON (geïntegreerd onderwijs) type 9-begeleiding in het secundair en/of hoger onderwijs gehad hebben
- vanaf 4 punten op de zelfredzaamheidschaal ter bepaling van de integratietegemoetkoming bij auditieve handicaps, toegekend van onbepaalde duur
- in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 2 of 9 punten bij visuele handicaps, toegekend van onbepaalde duur
- in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming voor fysieke, verstandelijke of psychische handicaps, toegekend van onbepaalde duur
- één van de volgende problematieken:
 - o endocriene aandoening, gediagnosticeerd door een endocrinoloog of internist: E232
 - o nutritionele aandoening, gediagnosticeerd door een internist of cardioloog of pneumoloog, indien behandeling voor de nutritionele aandoening medisch niet aangewezen is: E662
 - o persoonlijkheidsstoornissen en gedragsstoornissen door ziekte, beschadiging en dysfunctie van de hersenen, gediagnosticeerd door een (neuro-)psychiater of neuroloog: F071, F072
 - o neurotische en stressgebonden stoornissen, gedurende meer dan 5 jaar in psychiatrische behandeling én gediagnosticeerd door een psychiater: F064, F40, F400, F401, F402, F410, F411, F419
 - o aanpassingsstoornis gedurende meer dan 5 jaar in psychiatrische behandeling én gediagnosticeerd door een psychiater: F43
 - o ernstige en chronische somatoforme stoornissen, gedurende meer dan 5 jaar in psychiatrische behandeling én gediagnosticeerd door een psychiater: F450, F451, F452, F454, F458, F459
 - o ernstige en chronische somatoforme stoornis, gediagnosticeerd door een (neuro)psychiater én fysiotherapeut/revalidatiearts of internist of door een door het Riziv vroeger erkend CVS-referentiecentrum, met duidelijk ondernomen therapiepogingen: F4800

- eetstoornissen, gediagnosticeerd door een psychiater, gedurende meer dan 5 jaar in psychiatrische behandeling met ziekenhuisopnames in het verleden: F5000, F5020
- persoonlijkheidsstoornissen, in psychiatrische behandeling en gediagnosticeerd door een psychiater: F21, F600, F6010, F602, F6030, F6031, F604, F605, F606, F607, F608, F609
- verstandelijke handicap gediagnosticeerd door een psycholoog: F70
- stoornis in de motorische vaardigheden gediagnosticeerd door een neuroloog of psycholoog: F82
- communicatiestoornis gediagnosticeerd door een neuroloog of psycholoog: F801, F808
- pervasieve stoornissen gediagnosticeerd door een psychiater: F840, F842, F843, F845, F849
- ticstoornissen met duidelijk lijden of significante beperkingen in het dagelijks functioneren, gediagnosticeerd door een neuroloog of psychiater: F952
- degeneratieve aandoeningen van het zenuwstelsel, gediagnosticeerd door een neuroloog of internist: G11, G35, G37, G253
- episodische en paroxysmale aandoeningen, gediagnosticeerd door een neuroloog, niet-aanvalsvrij: G400, G401, G402, G403, G404, G406, G407, G474
- aandoeningen van zenuwen, zenuwwortels en zenuwplexus, gediagnosticeerd door een neuroloog of orthopedist: G5400, G551, G552
- polyneuropathieën, gediagnosticeerd door een neuroloog: G620, G6210, G6320
- myopathie, gediagnosticeerd door een internist of neuroloog: G700
- hersenverlamming en andere verlamingsverschijnselen, gediagnosticeerd door een neuroloog: G819, G830, G8340
- andere aandoeningen van het zenuwstelsel, gediagnosticeerd door een neuroloog: G900, G935, G9500, G951, G952, G958
- andere aandoening van het zenuwstelsel, gediagnosticeerd door een (neuro)psychiater én fysiotherapeut/revalidatiearts met duidelijk ondernomen therapiepogingen: G933
- aandoeningen van het oog gediagnosticeerd door een oogarts: H540, H5401, H541, H5420, H5421, H5422, H5423, H5424
- aandoeningen van het oor gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts: H900, H903, H905, H906
- hartaandoening, gediagnosticeerd door een cardioloog: I50
- aandoeningen van de lagere luchtwegen, gediagnosticeerd door een pneumoloog: J43, J440
- inflammatoire artropathie, gediagnosticeerd door een reumatoloog of internist of orthopedist: M050+
- aandoeningen van de wervelkolom, gediagnosticeerd door een orthopedist of reumatoloog: M4300, M4310, M501, M510
- chronische pijnklachten en stijfheid ten hoogte van het locomotorisch stelsel, gediagnosticeerd door een arts-specialist in de fysieke geneeskunde en revalidatie of een reumatoloog na een multidisciplinair onderzoek, met duidelijk ondernomen therapiepogingen (o.a. kinesithérapie): M790
- bot- en kraakbeenaandoening, gediagnosticeerd door een orthopedist of reumatoloog: M80, M841
- bot- en kraakbeenaandoeningen, gediagnosticeerd door een orthopedist of reumatoloog of gynaecoloog: M860
- congenitale afwijkingen van het skelet en de spieren, gediagnosticeerd door een pediater of orthopedist of reumatoloog of internist: Q71, Q72, Q7620, Q774, Q780, Q796
- traumatische aandoening van hoofd en hals, gediagnosticeerd door een neuroloog: S066

- traumatische aandoening van hoofd en hals, gediagnosticeerd door een neuroloog of orthopedist: S1430
- traumatische aandoening van thorax, wervelkolom en bekken, gediagnosticeerd door een neuroloog: S3430
- aandoeningen van schouder en arm, gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts: S48, S57, S58, S67, S680, S684
- traumatische aandoeningen van heup en been, gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts: S780, S781, S87, S880, S881, S97, S980, S984
- factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden, indien geattesteerd door de nefroloog dat dialyse ook tijdens de werkuren moet: Z490
- factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden, indien geattesteerd door de pneumoloog: Z9020
- factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden, indien geattesteerd door de behandelend arts-specialist dat het stoma blijvend is en meerdere verzorgingen tijdens de werkuren noodzakelijk zijn: Z9300, Z9310, Z9320, Z9330, Z9350, Z9360, Z9380
- factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden, indien transplantatie geattesteerd door de behandelend arts-specialist: Z940, Z941, Z942, Z943, Z944
- minstens één andere indicatie van arbeidshandicap hebben én op een wachtlijst staan voor een nier-, hart-, long-, hart-long- of levertransplantatie, geattesteerd door de behandelend arts-specialist
- factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden, indien geattesteerd door de behandelend arts-specialist: Z993
- Eerdere tewerkstelling als doelgroepwerknemer in een maatwerkbedrijf doorgestroomd naar een aansluitende tewerkstelling in een betrekking met geringere ondersteuning dan vermeld in het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling

4.2. Criteria met voorwaarde

- uitvoeren van de voorwaarde waarover men beschikt op basis van het door VAPH/VFSIPH/RF gegeven ticket met voorwaarde:
 - w2
 - w3
- recht op verhoogde VOP vanaf het tweede jaar, na evaluatie op de werkplek door de VDAB van het samenspel tussen beperkingen en taak:
 - wanneer verminderde prestaties een hoger niveau van compensatie verantwoorden
 - met herevaluatie ten vroegste vanaf het tweede jaar van verhoging en ten laatste na het vijfde jaar van verhoging
 - in functie van de evolutie van de handicap, de werkomgeving, het al dan niet nog steeds aanwezige verhoogde productiviteitsverlies, de al dan niet nog steeds aanwezige (verhoogde) nood aan uitleg, begeleiding, ondersteuning en controle
- recht op verhoogde VOP vanaf de aanvraag tot VOP, na evaluatie op de werkplek door de VDAB van het samenspel tussen beperkingen en taak, met herevaluatie van het percentage na 3 jaar, in functie van de evolutie van de handicap, de werkomgeving, het al dan niet nog steeds aanwezige verhoogde productiviteitsverlies, de al dan niet nog steeds aanwezige (verhoogde) nood aan uitleg, begeleiding, ondersteuning, controle, bij:
 - doorstromen als doelgroepwerknemer uit een beschutte werkplaats
 - doorstromen vanuit begeleid werk georganiseerd door het VAPH, waarbij gebruik wordt gemaakt van een door het VAPH/VFSIPH/RF/Fonds '81 gegeven ticket voor dagcentrum (Z75, sinds 01/01/2012: Z76) of van VAPH handicapspecifieke ondersteuning via rechtstreeks toegankelijke hulp voor dagopvang

- in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 2 of 9 punten bij auditieve handicaps
 - in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 3 of 12 punten bij visuele, verstandelijke en psychische handicaps
 - in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 4 of 15 punten bij een fysieke handicap
 - diabetes, insulinedependent, brittle/moeilijk onder controle te houden (E100), gediagnosticeerd door een internist of endocrinoloog
 - mucoviscidose (E84), gediagnosticeerd door een internist
 - matig verstandelijke handicap, gediagnosticeerd door een psycholoog (F71)
 - spinale spieratrofie en aanverwante syndromen (G12), gediagnosticeerd door een neuroloog of internist
 - ziekte van Werdnig-Hoffmann (G120), gediagnosticeerd door een neuroloog of internist
 - ziekte van Kugelberg-Weladner (G121), gediagnosticeerd door een neuroloog of internist
 - ziekte van Pick (G310), gediagnosticeerd door een neuroloog of internist
 - neurodegeneratieve aandoeningen, niet elders gespecificeerd (G319), gediagnosticeerd door een neuroloog of internist
 - spierdystrofie (Becker, Duchenne, facioscapulohumeraal, ...) (G710), gediagnosticeerd door een internist of neuroloog
 - congenitale spastische cerebrale paralyse tgv hersenverlamming (G800), gediagnosticeerd door een neuroloog
 - congenitale spastische diplegie tgv hersenverlamming (G801), gediagnosticeerd door een neuroloog
 - congenitale hemiplegie tgv hersenverlamming (G802), gediagnosticeerd door een neuroloog
 - dyskinetische, chorea-athetotische vorm van hersenverlamming (G803), gediagnosticeerd door een neuroloog
 - atactische vorm van hersenverlamming (G804), gediagnosticeerd door een neuroloog
 - hypotone hemiplegie (G810), gediagnosticeerd door een neuroloog
 - spastische hemiplegie (G811), gediagnosticeerd door een neuroloog
 - niet gespecificeerde hemiplegie (G812), gediagnosticeerd door een neuroloog
 - hypotone paraplegie/paraparese (G820), gediagnosticeerd door een neuroloog
 - spastische paraplegie/paraparese (G821), gediagnosticeerd door een neuroloog
 - niet gespecificeerde paraplegie/paraparese (G822), gediagnosticeerd door een neuroloog
 - hypotone tetraplegie (G823), gediagnosticeerd door een neuroloog
 - spastische tetraplegie (G824), gediagnosticeerd door een neuroloog
 - niet gespecificeerde tetraplegie (G825), gediagnosticeerd door een neuroloog
 - porencephalie, verworven cerebrale cysten (G930), gediagnosticeerd door een neuroloog
 - syringomyelie of –bulbie, cervicaal niveau of hoger (G9501), gediagnosticeerd door een neuroloog
 - beide armen (T052), gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts
 - amputatie beide benen (T055), gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts
 - amputatie thv bovenste en onderste ledematen (T056), gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts
 - longamputatie, meer dan 1 kwab (Z9021), geattesteerd door een pneumoloog
 - respirator-afhankelijkheid (Z99), indien geattesteerd door de behandelend arts-specialist
- recht op tijdelijke VOP

- vanaf 4 punten op de zelfredzaamheidschaal ter bepaling van de integratietegemoetkoming bij auditieve handicaps, toegekend van bepaalde duur
- in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 2 of 9 punten bij visuele handicaps, toegekend van bepaalde duur
- in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming voor fysieke, verstandelijke of psychische handicaps, toegekend van bepaalde duur
- op basis van de medische criteria in aanmerking komen voor een erkenning inkomensvervangende tegemoetkoming van bepaalde duur
- recht hebben op bijkomende kinderbijslag (vanaf 2019: zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke zorgbehoefte)
- student BuSO ifv een vakantiejob
- beschikken over een studiebewijs uit het BuSO of student BuSO ifv een tewerkstelling in het kader van deeltijds leren en deeltijds werken
- bij tumorale aandoeningen waarbij het recht op de tijdelijke VOP wordt aangevraagd tijdens de periode dat de klant chemotherapie krijgt of binnen 1 jaar na het beëindigen van de chemotherapie, geattesteerd door een oncoloog of arts-specialist met aanvullende bekwaamheid in de oncologie: C00 tem C91
- bij nood aan een knie- of heupprothese(s) maar actueel medisch uitgesteld omwille van de 'te jonge' leeftijd, geattesteerd door de behandelende arts-specialist
- bij, door een psychiater gediagnosticeerde, psychische- en gedragsstoornissen ten gevolge van een ernstige verslavingsproblematiek waarbij er een lopende behandeling is, geattesteerd door de begeleidende instantie: F11, F12, F13, F14, F15, F16, F18, F19
- bij de volgende indicaties van arbeidshandicap indien gediagnosticeerd door een psychiater en in psychiatrische behandeling gedurende minstens de voorbije 2 jaar:
 - chronische depressieve stoornissen: F33, F341
 - neurotische en stressgebonden stoornissen: F064, F40, F400, F401, F402, F410, F411, F419, F428, F431
 - aanpassingsstoornis: F43
 - ernstige en chronische somatoforme stoornissen: F450, F451, F452, F454, F458, F459
 - eetstoornissen: F5000, F5020

5. TEWERKSTELLING IN EEN BESCHUTTE WERKPLAATS

- beschikken over één van de volgende, door het VAPH/VFSIPH/RF/Fonds '81 gegeven, tickets zonder bepaalde startduur of voorwaarde:
 - o w2
 - o dagcentrum (Z75, sinds 1/1/2012: Z76)
 - o tehuis werkenden (Z70, sinds 1/1/2012: Z71) voor één van de volgende doelgroepen:
 - matig verstandelijke handicap
 - ernstig/diep verstandelijke handicap
 - motorisch B
 - gehoor-en/of spraakstoornis
 - blind of slechtziend
 - o beschermd wonen (Z64, sinds 1/1/2012: Z66) voor één van de volgende doelgroepen:
 - matig verstandelijke handicap
 - ernstig/diep verstandelijke handicap
 - motorisch B
 - gehoor-en/of spraakstoornis
 - blind of slechtziend
- een schriftelijke verklaring op eer van een beschutte werkplaats dat de aanvrager in het verleden, door een beslissing van het Rijksfonds, als doelgroepwerknemer (categorie A, B of C) gesubsidieerd werd volgens het MB van 23 maart 1970, artikel 5
- beschikken over een w3-ticket VAPH/VFSIPH/RF of recht hebben op een VOP én gevolgd door 5 jaar inactiviteit (= niet gewerkt in loondienst of geen zelfstandige activiteit uitgeoefend) voorafgaand aan de vraag tot toekenning van het recht op een tewerkstelling in een beschutte werkplaats.

Met 5 jaar inactiviteit wordt in dit kader gelijkgesteld:

 - o elke periode van onderbreking van minder dan 3 maanden
 - o periodes van tewerkstelling als krachtens art.60 §7 van de OCMW-wet
 - o periodes van tewerkstelling als gesco-wepplusser
 - o periodes van tewerkstelling als wepplusser
 - o periodes van tewerkstelling als MINA-werker
- toegang (gehad) hebben tot arbeidszorg met een ticket dagcentrum van het VAPH/VFSIPH/Fonds'81
- Buitengewoon Lager onderwijs (BLO) gevolgd hebben zonder enig getuigschrift of diploma van een later gevolgde niveauverhogende opleiding
- onderwijs gevolgd hebben in OV1 of OV2 zonder enig getuigschrift/diploma van een later gevolgde niveauverhogende opleiding
- toegang tot ION (inclusief onderwijs type 2) gehad hebben
- op basis van de medische criteria in aanmerking komen voor een erkenning inkomensvervangende tegemoetkoming van onbepaalde duur
- beschikken over een integratietegemoetkoming van onbepaalde duur
 - o vanaf categorie 2 of 9 punten bij auditieve handicaps
 - o vanaf categorie 3 of 12 punten bij visuele, verstandelijke en psychische handicaps
 - o vanaf categorie 4 of 15 punten bij een fysieke handicap

- beschikken over een gerechtelijke beslissing (of vermelding op de identiteitskaart) van verlengd minderjarigheid
- één van de volgende problematieken:
 - o dementie gediagnosticeerd door een neuroloog: F00, F01, F02
 - o aan een middel gebonden stoornis, gediagnosticeerd door een (neuro-) psychiater of neuroloog: F106, F107
 - o amnestische stoornis, chronisch, organisch, niet tengevolge van een middel, gediagnosticeerd door een (neuro-)psychiater: F04
 - o psychische stoornis ten gevolge van lichamelijke ziekte en beschadiging en dysfunctie van de hersenen, gediagnosticeerd door een (neuro-)psychiater: F06
 - o persoonlijkheidsstoornissen en gedragsstoornissen door ziekte, beschadiging en dysfunctie van de hersenen, gediagnosticeerd door een (neuro-)psychiater: F070, F0720
 - o persoonlijkheidsstoornissen en gedragsstoornissen door ziekte, beschadiging en dysfunctie van de hersenen, gediagnosticeerd door een (neuro-)psychiater of neuroloog: F0721
 - o psychotische stoornissen gediagnosticeerd door een psychiater: F20, F22
 - o depressieve stoornissen, chronisch, in psychiatrische behandeling gedurende 5 jaar én gediagnosticeerd door een psychiater: F33, F341
 - o bipolaire stoornissen gediagnosticeerd door een psychiater: F31, F340
 - o neurotische en stressgebonden stoornissen chronisch, in psychiatrische behandeling gedurende 5 jaar én gediagnosticeerd door een psychiater: F428, F431
 - o somatoforme stoornis, gediagnosticeerd door een psychiater: F44
 - o dissociatieve stoornissen gediagnosticeerd door een psychiater: F440, F441, F4481, F481, F449
 - o eetstoornissen mét onderliggend seksueel misbruik, gediagnosticeerd door een psychiater, gedurende meer dan 5 jaar aanwezig, én in psychiatrische behandeling met ziekenhuisopnames in het verleden: F5001, F5021
 - o stoornissen in de impulsbeheersing, gediagnosticeerd door een psychiater: F638, F639
 - o persoonlijkheidsstoornissen, in psychiatrische behandeling gedurende 5 jaar én gediagnosticeerd door een psychiater: F21, F600, F6010, F6031, F605, F606, F607, F608
 - o verstandelijke handicap gediagnosticeerd door een psycholoog: F7001, F71, F72
 - o pervasieve stoornissen gediagnosticeerd door een psychiater: F840, F842, F843, F849
 - in combinatie met een verstandelijke handicap gediagnosticeerd door een psycholoog: F70, F7001, F71, F72, F79
 - in combinatie met een communicatiestoornis gediagnosticeerd door een psychiater of psycholoog: F8091
 - in combinatie met een leerstoornis gediagnosticeerd door een neuroloog of psycholoog: F8190
 - in combinatie met een gedrags- en emotionele stoornis begonnen in de kinderleeftijd/adolescentie en gediagnosticeerd door een psychiater, neuroloog of psycholoog: F900, F901
 - o leerstoornis gediagnosticeerd door een neuroloog of oogarts: F8191
 - o degeneratieve aandoeningen van het centrale zenuwstelsel, gediagnosticeerd door een neuroloog of internist: G10, G20, G21, G23, G30, G122, G3120
 - o andere aandoeningen van het zenuwstelsel, gediagnosticeerd door een neuroloog: G920, G9340
 - o aandoening van de ogen gediagnosticeerd door een oogarts: H540, H541, H5401, H5420, H5421, H5422, H5423, H5424
 - in combinatie met een verstandelijke handicap gediagnosticeerd door een psycholoog: F70, F7001, F71, F72
 - in combinatie met een stoornis in de motorische vaardigheden gediagnosticeerd door een neuroloog of psycholoog: F82, F820, F8201, F8202

- aandoeningen van het oor gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts: H9131

Bijlage 4: Multidisciplinaire informatie aanvullend bij een indicatie van arbeidsbeperking voor mogelijk recht op BTOM of lokale diensteneconomie¹

Inhoud:

1. AANPASSING ARBEIDSOMGEVING (= aanpassing arbeidspost, aangepast arbeidsgereedschap, aangepaste arbeidskledij) zonder voorwaarde	1
2. AANPASSING ARBEIDSOMGEVING met voorwaarde	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3. VERPLAATSINGS- OF VERBLIJFSTEGEMOETKOMING zonder voorwaarde.....	2
4. VERPLAATSINGS- OF VERBLIJFSTEGEMOETKOMING met voorwaarde.....	2
5. GEBARENTAAL-, ORAAL- EN SCHRIJFTOLKEN	2
6. VLAAMSE ONDERSTEUNINGSPREMIE – VOP zonder voorwaarde	3
7. VLAAMSE ONDERSTEUNINGSPREMIE – VOP met voorwaarde	5
8. TEWERKSTELLING IN EEN BESCHUTTE WERKPLAATS.....	6
9. LOKALE DIENSTENECONOMIE (5 jaar)	7

1. AANPASSING ARBEIDSOMGEVING (= aanpassing arbeidspost, aangepast arbeidsgereedschap, aangepaste arbeidskledij) zonder voorwaarde

- criteria van de lijst 'Criteria die recht geven op BTOM' - aanpassing arbeidsomgeving die net niet gehaald werden aangevuld met multidisciplinaire informatie
- niet gesubsidieerde hulpmiddelen/aanpassingen gebruiken of door andere instanties, dan deze vermeld op de lijst 'Criteria die recht geven op BTOM' en aanvullende multidisciplinaire informatie
- gemotiveerd advies van één van de volgende deskundigen:
 - o de door de VDAB aangeduide dienst of arts
 - o GOB
 - o (para)medicus
 - o KOC
 - o door KOC erkend expert
 - o revalidatiecentrum
- omwille van slechthorendheid/doofheid in het buitengewoon onderwijs type 7 gevolgd of in het gewoon onderwijs GON-begeleiding type 7 gekregen hebben
- matige slechthorendheid beiderzijds (H5331), gediagnosticeerd door een oogarts aangevuld met multidisciplinaire informatie

¹ De multidisciplinaire informatie wordt aan de dienst arbeidsbeperking (DABP) van de VDAB verstrekt aan de hand van het indiceringsinstrument op basis van ICF waarbij wordt aangetoond dat betrokkene nood heeft aan een recht op BTOM of lokale diensteneconomie voor de (her)integratie op de arbeidsmarkt en aldus voldoet aan de definitie van arbeidsbeperking.

2. VERPLAATSINGS- OF VERBLIJFSTEGEMOETKOMING zonder voorwaarde

Verplaatsing met een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel

- beschikken over een VAPH/VFSIPH/RF² beslissing of betaling w1 volgens de voorwaarden van het MB van 23 mei 1969, art. 4 §1, tweede lid
 - o aangevuld met multidisciplinaire informatie die motiveert dat ontbreken van dit recht op tegemoetkoming de tewerkstelling of de door de VDAB georganiseerde of erkende opleiding of stage onmogelijk maakt

3. VERPLAATSINGS- OF VERBLIJFSTEGEMOETKOMING met voorwaarde

Verplaatsing met een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel

- beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap geen 300 meter te voet kan gaan ten gevolge van een ernstige langdurige medische behandeling én wegens de aard en de ernst van deze arbeidshandicap genoodzaakt is om tijdelijk een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel te gebruiken
 - o te starten binnen de 3 maand na aanvraag van het recht
 - o gedurende maximaal 2 jaar
 - o waarna evaluatie van de noodzaak aan verdere gerechtigdheid
- beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap geen 300 meter te voet kan gaan ten gevolge van een cardiorespiratoire of locomotorische aandoeningen waarvoor medische behandeling mogelijk is, doch actueel tegen aangewezen is, én wegens de aard en de ernst van deze arbeidshandicap genoodzaakt is om tijdelijk een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel te gebruiken
 - o te starten binnen de 6 maand na aanvraag van het recht
 - o gedurende maximaal 5 jaar
 - o waarna evaluatie van de noodzaak aan verdere gerechtigdheid

4. GEBARENTAAL-, ORAAL- EN SCHRIJFTOLKEN

- net niet voldoen aan de criteria uit bijlage 3 na tonale of vocale audiometrie, doch aangevuld met multidisciplinaire informatie die motiveert dat het ontbreken van dit recht tewerkstelling, sollicitatie of dienstverlening georganiseerd of erkend door de VDAB onmogelijk maakt

² Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Arbeidshandicap, Rijksfonds

5. VLAAMSE ONDERSTEUNINGSPREMIE – VOP zonder voorwaarde

- combinatie van minstens 3 van de criteria van de lijst 'Criteria die recht geven op BTOM' - VOP, die net niet gehaald werden
- combinatie van minstens 2 van de criteria van de lijst 'Criteria die recht geven op BTOM' - VOP die net niet gehaald werden, met andere multidisciplinaire informatie
- een door trajectbegeleiding bewezen niet gelukt traject in het normaal economisch circuit én
 - o minstens 2 van de criteria van de lijst 'Criteria die recht geven op BTOM' - VOP die net niet gehaald werden
 - o erkenning als persoon met een handicap door het VAPH/VFSIPH, doch met weigering gevraagde w3-ticket
 - o functioneren als persoon met een licht verstandelijke handicap
 - o een vierde wereldproblematiek (armoede, ongeletterdheid, sociale achterstelling, ...)
 - o andere multidisciplinaire informatie in combinatie met het regionaal marktaanbod
 - o toegang tot geïntegreerd onderwijs (GON) type 1 (of type basisaanbod), 3 of 7 gehad hebben in het lager onderwijs of in het secundair onderwijs
 - o intensieve ondersteuning door een studiebegeleidingsdienst voor studenten hoger onderwijs
 - o schoolwissel tussen BSO, DBO, BuSO, Syntra, ... in combinatie met andere multidisciplinaire informatie
 - o meerdere of langdurige begeleiding (ambulant, semi-residentieel of residentieel) hebben of gehad hebben door een dienst/voorziening uit de welzijns-, gezondheids- of gehandicaptensector
 - o meerdere of langdurige begeleiding hebben of gehad hebben vanuit de bijzonder jeugdzorg
 - o bij een visuele handicap in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming categorie 1 (7/8 punten)
 - o bij een niet-sensoriële handicap beschikken over een score van 4 tot en met 6 punten op de zelfredzaamheidschaal om het recht op integratietegemoetkoming te bepalen
 - o in aanmerking komen voor verhoogde kinderbijslag op basis van de eigen handicap als ouder en andere multidisciplinaire informatie
 - o eerdere acties doorlopen hebben in het ATB-/GTB-netwerk
 - o eerdere nood aan intensieve ondersteuningsacties (WEP+, art. 60, acties bij derden, activeringsbegeleiding, ...) bij tewerkstelling
 - o veel en lange periodes van inactiviteit tijdens de voorbije loopbaan, niet te wijten aan factoren extern aan de klant in combinatie met andere multidisciplinaire informatie
 - o meer dan 2 jaar volledig uitkeringsgerechtigd werkzoekend ondanks intensieve en gerichte zoekacties naar werk in combinatie met andere multidisciplinaire informatie
 - o hulpmiddelen VAPH gebruiken
 - o een gemotiveerd verslag van een GOB n.a.v. een gevolgde opleiding of stage
 - o een gemotiveerd advies van een deskundige dienst of persoon (KOC, paramedicus, begeleider van een activeringsstage, verkennende stage, ...)
- combinatie van beschikken over een ticket van AWIPH/AViQ of COCOF of DPB³ en andere multidisciplinaire informatie of bewezen niet gelukt traject in het normaal economisch circuit

³ Openbare instantie van de Franstalige en Duitstalige Gemeenschap en de Franstalige Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- combinatie van een invaliditeitsuitkering ontvangen met een door trajectbegeleiding bewezen niet gelukt traject in het normaal economisch circuit of van andere multidisciplinaire informatie
- combinatie van een gerechtelijke beslissing dat men onder toezicht van een gerechtelijk raadsman geplaatst is met andere multidisciplinaire informatie
- combinatie van een gerechtelijke beslissing dat men onder toezicht van een voorlopig bewindvoerder geplaatst is met andere multidisciplinaire informatie
- beschikken over een gerechtelijke beslissing of een attest van arbeidsongeschiktheid in combinatie met een door trajectbegeleiding bewezen niet gelukt traject in het normaal economisch circuit of van andere multidisciplinaire informatie
- aandoeningen van het oog (H5331, H544, H545), gediagnosticeerd door een oogarts, aangevuld met multidisciplinaire informatie
- aandoeningen van oor (H901, H904, H908), gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts, aangevuld met multidisciplinaire informatie
- voldoende blijvend jobonafhankelijk rendementsverlies:
 - o voorbeelden van rendementsverlies zijn: overname van taken door collega's, meer tijd nodig in vergelijking met collega's die hetzelfde werk uitvoeren, meer afwezig omwille van de arbeidshandicap, extra rustpauzes, meer fouten maken, later starten omwille van de nood aan verzorging door een hulpverleningsdienst, enz.
 - o voldoende rendementsverlies op het moment van het onderzoek: in functie van de bewaking van de doelgroep wordt een richtgrens van minimum 20 % rendementsverlies in een voltijdse job gehanteerd. Bij werknemers worden aanpassingen aan het takenpakket of aan het uurrooster, ondersteuning door collega's en de rechtstreeks verantwoordelijke,... in de huidige job weggedacht.
 - o blijvend rendementsverlies: aangezien het recht op de VOP in de meeste situaties voor onbepaalde duur wordt toegekend, is een blijvend rendementsverlies nodig. De aanwezige problematieken moeten bijgevolg uitbehandeld zijn of er moet sprake zijn van blijvende restletsels die voldoende rendementsverlies veroorzaken. De prognose is stabiel of (eerder) ongunstig.
 - o jobonafhankelijk rendementsverlies: er dient voldoende blijvend rendementsverlies te zijn in alle jobs waarvoor de persoon met een arbeidshandicap in aanmerking komt. Werknemers kunnen een voldoende groot rendementsverlies in hun huidige job hebben maar onvoldoende rendementsverlies in een andere, haalbare, job. Indien er haalbare jobs zijn waarbij het rendementsverlies bij de persoon met een arbeidshandicap onvoldoende is om een VOP te kunnen adviseren/toekennen, zou loopbaanbegeleiding een oplossing kunnen bieden ifv jobcrafting, heroriëntering of herscholing. Bij de integratie in een nieuwe job zou aan jobcoaching gedacht kunnen worden. Aangezien een jobdoelwit realistisch dient te zijn, kan er enkel in beperkte mate rekening gehouden worden met de keuzevrijheid van de persoon met een arbeidshandicap.
 - o Bij de inschatting of er voldoende blijvend jobonafhankelijk rendementsverlies is wordt een holistische benadering gehanteerd. Dit betekent dat er rekening gehouden wordt met het volledige profiel van de persoon met een arbeidshandicap: opleidingsniveau, werkervaring, leeftijd, psychosociale situatie, mogelijkheden tot heroriëntering of herscholing, enz.

6. VLAAMSE ONDERSTEUNINGSPREMIE – VOP met voorwaarde

- Bij de indicaties van arbeidshandicap waarbij het recht op de (tijdelijke) VOP wordt aangevraagd op het moment waarop

1) er een inschatting gemaakt wordt dat er voldoende (richtgrens: minimum 20%), jobonafhankelijk rendementsverlies is tijdens de effectief gepresteerde uren

ÉN

2) er nog geen definitieve uitspraak mogelijk is over blijvende uitval of over restletsels

ÉN

3) de klant een wetenschappelijk onderbouwde behandeling volgt of gedurende de laatste 2 jaar heeft gevolgd

ÉN

4) de toekomstige behandel- en/of herstelperiode langdurig (d.i. minstens 1 jaar) is

De eerste voorwaarde blijkt uit het ICF-verslag.

De 3 andere voorwaarden worden geattesteerd door een arts-specialist.

8. TEWERKSTELLING IN EEN BESCHUTTE WERKPLAATS

Het gaat steeds om werkzoekenden die

- een indicatie PmAH hebben... EN
- rendementsverlies hebben.... EN
- nood hebben aan concrete opvolging en ondersteuning/begeleiding op de werkvloer,
 - o waarbij deze ondersteuning/begeleiding **niet** voldoende gecompenseerd kan worden door de (verhoogde) VOP
 - o **waarbij de begeleidingsgraad midden of hoog is**, wat betekent dat de begeleiding permanent bereikbaar (=midden) of beschikbaar (= hoog) dient te zijn

Het gaat heel vaak om werkzoekenden...

- met nood aan eenduidige taken met duidelijke en herhaaldelijke uitleg
- met een 'niet geslaagd arbeidstraject'
 - o herhaaldelijke faalervaringen in opleiding/stages/tewerkstellingen wegens de beperkingen, ondanks intensieve gespecialiseerde begeleiding
 - o verschillende tewerkstellingen die beëindigd werden door de beperkingen die een rechtstreeks gevolg zijn van de arbeidsbeperking
 - o ondanks intensieve begeleiding én opleiding geen blijvende tewerkstelling kunnen realiseren

N.B. Dit is geen vereiste indien op basis van het ICF-verslag reeds duidelijk is dat een tewerkstelling in het regulier circuit met (verhoogde) VOP niet haalbaar is.

- met een significante uitval op fysiek en/of mentaal en/of psychisch en/of sociaal gebied
- met vertraagde leer- en groeimogelijkheden

9. LOKALE DIENSTENECONOMIE (5 jaar)

Het gaat steeds om personen met

1. een indicatie Pmp

EN 2. uit onderstaande 3 clusters (persoonlijkheid, arbeidsattitudes en sociale context) minstens 1 cluster mét problemen en minstens 1 zonder problemen.

Mogelijke combinaties zijn:

- 2 clusters met problemen en 1 cluster zonder problemen OF
 - 1 cluster met problemen en 2 clusters zonder problemen.
- **cluster 1 = persoonlijkheid** -> hierbij kijken we naar alle relevante informatie, onder meer terug te vinden in ICF onder de categorieën
 - psychische stabiliteit (ICF 3)
 - vertrouwen (ICF 4)
 - omgaan met stress (ICF 20)
 - zorgdragen voor eigen gezondheid (ICF 23)
 - copingstijl (ICF 38)
 - **cluster 2 = arbeidsattitudes** -> hierbij kijken we naar alle relevante informatie, onder meer terug te vinden in ICF onder de categorieën
 - nauwgezetheid (ICF 2)
 - betrouwbaarheid (ICF 5)
 - driftbeheersing (ICF 8)
 - **cluster 3 = sociale context** -> hierbij kijken we naar alle relevante informatie, onder meer terug te vinden in ICF onder de categorieën
 - ondersteuning door het sociaal netwerk
 - ondersteuning en relatie met naaste familie (ICF 28)
 - ondersteuning en relatie met vrienden (ICF 29)
 - ondersteuning en relatie met collega's (ICF 30)
 - ondersteuning en relatie met meerderen (ICF 31)
 - ondersteuning en relatie met andere dienstverlening (ICF 32)
 - maatschappelijke attitudes (ICF 33)
 - gezinslast (ICF 37)

EN 3. **ontwikkelingsvaardigheden** -> er mogen zich geen ernstige problemen voordoen of uitval zijn op vlak van:

- cognitieve flexibiliteit (ICF 11)
- inzicht (ICF 12)
- ontwikkelen van vaardigheden (ICF 15)

EN 4. **motivatie voor de LDE werkvorm** -> er moet motivatie zijn om in deze werkvorm te willen werken d.w.z. de bereidheid om

- te werken in een job met -over het algemeen- sociale contacten EN
- aan zichzelf te werken en begeleiding te aanvaarden om aan problemen en randvoorwaarden te werken zodat men kan doorgroeien naar het NEC.

Check ook de categorieën inschikkelijkheid (ICF 1), motivatie (ICF 6) en aangaan van relaties (ICF 25).

Bijlage bij het ministerieel besluit van Tot vaststelling van de lijst van aandoeningen en voorgaande feiten van personen met een indicatie van arbeidshandicap en lijst met multidisciplinaire informatie, bepaald in artikel 4, tweede lid, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap

Lijst met aandoeningen en voorgaande feiten van personen met een indicatie van een arbeidshandicap die recht geven op aanpassing arbeidsomgeving, een tegemoetkoming in verplaatsings- en verblijfskosten, gebaren- oraal – of schrifttolken en de Vlaamse ondersteuningspremie.

BIJLAGE 3: AUTOMATISCHE RECHTEN

1. AANPASSING ARBEIDSOMGEVING (= aanpassing arbeidspost, aangepast gereedschap, aangepaste arbeidskledij)

A. Criteria zonder voorwaarde

- 1.1. beschikken over een door het VAPH/VFSIPH/RF¹ gegeven ticket zonder voorwaarde:
 - 1.1.1. w2
 - 1.1.2. w3
- 1.2. aangepaste arbeidsomgeving
 - 1.2.1. tegemoetkoming in hulpmiddelen en/of aanpassingen in de privé-situatie
 - 1.2.2. aanvulling onderste ledematen
 - 1.2.3. vervanging onderste ledematen
 - 1.2.4. aanvulling bovenste ledematen
 - 1.2.5. vervanging bovenste ledematen
 - 1.2.6. aanvulling romp, wervelzuil, bekken
 - 1.2.7. aanvulling gehoor
 - 1.2.8. vervanging gehoor
 - 1.2.9. aanvulling zicht
 - 1.2.10. vervanging zicht
 - 1.2.11. aanvulling/vervanging spraak
- 1.3. reeds een tegemoetkoming ontvangen hebben voor een aanpassing in de werkomgeving van:
 - 1.3.1. het VAPH/VFSIPH/RF
 - 1.3.2. de VDAB
- 1.4. als leerling in de onderwijssituatie hulpmiddelen en/of aanpassingen gehad hebben die gesubsidieerd werden door het Departement Onderwijs (Cel Speciale Onderwijsleermiddelen-SOL) of (de inrichtende macht van) de school
- 1.5. vanaf 4 punten op de zelfredzaamheidschaal ter bepaling van de integratietegemoetkoming bij auditieve handicaps
- 1.6. in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 1 of 7 punten bij visuele handicaps
- 1.7. in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 1 of 7 punten bij fysieke handicaps
- 1.8. één van de volgende problematieken:
 - 1.8.1. leerstoornis gediagnosticeerd door een neuroloog of oogarts: F8191

¹ Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Arbeidshandicap, Rijksfonds

- 1.8.2. degeneratieve aandoeningen van het zenuwstelsel, gediagnosticeerd door een neuroloog of internist: G10, G11, G12, G120, G121, G122, G253, G35, G37
- 1.8.3. aandoeningen van zenuwen, zenuwwortels en zenuwplexus, gediagnosticeerd door een neuroloog of orthopedist: G5400, G551, G552
- 1.8.4. polyneuropathieën, gediagnosticeerd door een neuroloog: G60, G620, G6210, G6320
- 1.8.5. myopathieën en aandoeningen myoneurale junctie, gediagnosticeerd door een internist of neuroloog: G700, G710
- 1.8.6. hersenverlamming en andere verlamningsverschijnselen, gediagnosticeerd door een neuroloog: G800, G801, G802, G803, G804, G810, G811, G812, G819, G820, G821, G822, G823, G824, G825, G830, G831, G832, G8340
- 1.8.7. andere aandoeningen van het zenuwstelsel, gediagnosticeerd door een neuroloog: G900, G935, G9500, G9501, G951, G952, G958
- 1.8.8. aandoening van het oog gediagnosticeerd door een oogarts: H540, H5401, H5420, H5421, H5422, H5423, H5424, H541
- 1.8.9. aandoeningen van het oor gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts: H900, H903, H905, H906, H908, H9131
- 1.8.10. inflammatoire artropathie, gediagnosticeerd door een reumatoloog of internist of orthopedist: M050+
- 1.8.11. aandoeningen van de wervelkolom, gediagnosticeerd door een orthopedist of reumatoloog: M4300, M4310, M501, M510
- 1.8.12. bot- en kraakbeenaandoeningen, gediagnosticeerd door een orthopedist of reumatoloog: M80, M841
- 1.8.13. bot- en kraakbeenaandoeningen, gediagnosticeerd door een orthopedist of reumatoloog of gynaecoloog: M860
- 1.8.14. congenitale afwijkingen van het skelet en de spieren, gediagnosticeerd door een pediater of orthopedist of reumatoloog of internist: Q71, Q72, Q7620, Q774, Q780, Q796
- 1.8.15. aandoening van hoofd en hals, gediagnosticeerd door een neuroloog: S066
- 1.8.16. aandoening van hoofd en hals, gediagnosticeerd door een neuroloog of orthopedist: S1430
- 1.8.17. traumatische aandoening van thorax, wervelkolom en bekken, gediagnosticeerd door een neuroloog: S3430
- 1.8.18. aandoeningen van schouder en arm, gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts: S48, S57, S58, S67, S680, S684
- 1.8.19. aandoeningen van heup en been, gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts: S780, S781, S87, S880, S881, S97, S980, S984
- 1.8.20. tweezijdige of gecombineerde aandoeningen, gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts: T052, T055, T056
- 1.8.21. factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden, indien geattesteerd door de behandelend arts-specialist: Z993

B. Criteria met voorwaarde

- 1.1. **beschikken over een door het VAPH/VFIPH/RF gegeven ticket met voorwaarde:**
 - 1.1.1. w2
 - 1.1.2. w3

2. VERPLAATSINGS- OF VERBLIJFSTEGEMOETKOMING

A.Criteria zonder voorwaarde

- 1.1. Verplaatsing noodzakelijke begeleider bij gemeenschappelijk vervoer
 - 1.1.1. beschikken over een VAPH/VFSIPH/RF werkbeslissing of -betaling, tengevolge van de handicap, inzake de verplaatsingskosten gemeenschappelijk vervoer van de noodzakelijke derde/begeleider
 - 1.1.2. beschikken over een VDAB beslissing of betaling, tengevolge van de arbeidshandicap, inzake de verplaatsingskosten gemeenschappelijk vervoer van de noodzakelijke derde/begeleider
 - 1.1.3. beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap wegens de aard en de ernst van zijn arbeidshandicap onmogelijk gebruik kan maken van een gemeenschappelijk vervoermiddel zonder vergezeld te zijn van een derde persoon
- 1.2. Verplaatsing met een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel
 - 1.2.1. beschikken over een VAPH/VFSIPH/RF werkbeslissing of -betaling, tengevolge van de handicap, inzake de verplaatsingskosten bij gebruik van een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel
 - 1.2.2. beschikken over een VDAB beslissing of betaling, tengevolge van de arbeidshandicap, inzake de verplaatsingskosten bij gebruik van een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel
 - 1.2.3. beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap permanent rolwagengebruiker is én wegens de aard en de ernst van deze arbeidshandicap genoodzaakt is om een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel te gebruiken
 - 1.2.4. beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap geen 300 meter te voet kan gaan tengevolge van een cardiorespiratoire of locomotorische aandoening én wegens de aard en de ernst van deze arbeidshandicap genoodzaakt is om een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel te gebruiken
- 1.3. Verplaatsing met gespecialiseerd vervoer
 - 1.3.1. beschikken over een VAPH/VFSIPH/RF werkbeslissing of -betaling, tengevolge van de handicap, inzake de verplaatsingskosten bij gebruik van gespecialiseerd vervoer
én
beschikken over een verklaring op eer van de persoon met een arbeidshandicap dat hij niet beschikt over een voertuig waarvan de voor zijn noden noodzakelijke aanpassingen door de overheid gesubsidieerd werden of er zelf niet mee kunnen rijden”.
 - 1.3.2. beschikken over een VDAB beslissing of -betaling, tengevolge van de arbeidshandicap, inzake de verplaatsingskosten bij gebruik van gespecialiseerd vervoer
én
beschikken over een verklaring op eer van de persoon met een arbeidshandicap dat hij niet beschikt over een voertuig waarvan de voor zijn noden noodzakelijke aanpassingen door de overheid gesubsidieerd werden
 - 1.3.3. beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap permanent elektronisch rolwagengebruiker is én wegens de aard en de ernst van deze arbeidshandicap genoodzaakt is om gespecialiseerd vervoer te gebruiken

én

beschikken over een verklaring op eer van de persoon met een arbeidshandicap dat hij niet beschikt over een voertuig waarvan de voor zijn noden noodzakelijke aanpassingen door de overheid gesubsidieerd werden.

1.4. Verblijf als cursist

- 1.4.1. beschikken over een VAPH/VFSIPH/RF werkbeslissing of - betaling, tengevolge van de handicap, inzake de verblijfskosten
- 1.4.2. beschikken over een VDAB beslissing of betaling, tengevolge van de arbeidshandicap, inzake de verblijfskosten
- 1.4.3. voldoen aan één van de volgende voorwaarden
 - 1.4.3.1. dagelijks meer dan dertien uur van huis zijn
 - 1.4.3.2. beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap ernstige reismoeilijkheden heeft naar de opleidings- of stageplaats wegens de aard en de ernst van zijn arbeidshandicap
 - 1.4.3.3. verplicht zijn ter plaatse te verblijven wegens de vereisten of de organisatie van de ondernomen, door de VDAB erkende of georganiseerde, beroepsopleiding of stage
 - 1.4.3.4. zich in de omstandigheden bevinden dat de dagelijkse verplaatsingskosten het dagelijks maximumbedrag van de verblijfskosten overschrijden

3.GEBARENTAAL-, ORAAL- EN SCHRIJFTOLKEN

A.Criteria zonder voorwaarde

- 1.1. beschikken over een door het VAPH/VFSIPH gegeven ticket:
 - 1.1.1. doventolk in de privé-situatie
 - 1.1.2. tolk voor doven in de privé-situatie
 - 1.1.3. doventolk in de werksituatie
 - 1.1.4. vervanging gehoor
 - 1.1.5. pedagogische hulp in het hoger onderwijs omwille van de auditieve handicap of met de functiebeperking vervanging gehoor in de bijstandskorf
- 1.2. beschikken over een voorgaande beslissing van de VDAB voor een tolk voor doven in de werksituatie
- 1.3. beschikken over een verklaring/beslissing van het Departement Onderwijs waaruit blijkt dat de persoon in het kader van onderwijs vergoeding kreeg/krijgt voor een tolk voor doven
- 1.4. beschikken over een verklaring van het Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor doven (CAB) waaruit blijkt dat de persoon reeds gebruik gemaakt heeft of maakt van tolken voor doven vergoed door:
 - 1.4.1. de VDAB
 - 1.4.2. het VAPH/VFSIPH
 - 1.4.3. het Departement Onderwijs
- 1.5. één van de volgende beperkingen, indien uitbehandeld:
 - 1.5.1. vanaf 70 dB-verlies aan het beste oor bij tonale audiometrie, gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts
 - 1.5.2. 70% of minder spraakverstaan bij vocale audiometrie, gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts
- 1.6. één van de volgende uitbehandelde problematieken:
 - 1.6.1. aandoeningen van het oor gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts: H900, H903, H906

4. VLAAMSE ONDERSTEUNINGSPREMIE – VOP

A. Criteria zonder voorwaarde

- 1.1. beschikken over een automatisch recht op een tewerkstelling in een beschutte werkplaats
- 1.2. voldoen aan de door de Raad van Bestuur goedgekeurde criteria voor een automatisch recht op een tewerkstelling in een beschutte werkplaats
- 1.3. beschikken over een door het VAPH/VFSIPH/RF/Fonds'81 gegeven ticket zonder voorwaarde:
 - 1.3.1. w3
 - 1.3.2. tehuis werkenden (Z70, sinds 1/1/2012: Z71)
 - 1.3.3. beschermd wonen (Z64, sinds 1/1/2012: Z66)
 - 1.3.4. pleeggezin/WOP (Z60, sinds 1/1/2012: pleeggezin (niet-WOP): Z61, WOP: Z40)
 - 1.3.5. zelfstandig wonen (Z55, sinds 1/1/2012: Z79)
 - 1.3.6. begeleid wonen (Z50, sinds 1/1/2012: Z51)
- 1.4. laatst gevolgd onderwijs OV3
- 1.5. laatst gevolgd onderwijs OV4
- 1.6. een individueel aangepast curriculum (IAC) gevolgd hebben en beschikken over een attest van verworven bekwaamheden zonder enig getuigschrift/diploma van een later gevolgde niveauverhogende opleiding
- 1.7. toegang tot GON (geïntegreerd onderwijs) type 4-begeleiding in het secundair en/of hoger onderwijs gehad hebben
- 1.8. toegang tot GON (geïntegreerd onderwijs) type 6-begeleiding in het secundair en/of hoger onderwijs gehad hebben
- 1.9. toegang tot GON (geïntegreerd onderwijs) type 9-begeleiding in het secundair en/of hoger onderwijs gehad hebben
- 1.10. vanaf 4 punten op de zelfredzaamheidschaal ter bepaling van de integratietegemoetkoming bij auditieve handicaps, toegekend van onbepaalde duur
- 1.11. in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 2 of 9 punten bij visuele handicaps, toegekend van onbepaalde duur
- 1.12. in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming voor fysieke, verstandelijke of psychische handicaps, toegekend van onbepaalde duur
- 1.13. één van de volgende problematieken:
 - 1.13.1. endocriene aandoening, gediagnosticeerd door een endocrinoloog of internist: E232
 - 1.13.2. nutritionele aandoening, gediagnosticeerd door een internist of cardioloog of pneumoloog, indien behandeling voor de nutritionele aandoening medisch niet aangewezen is: E662
 - 1.13.3. persoonlijkheidsstoornissen en gedragsstoornissen door ziekte, beschadiging en disfunctie van de hersenen, gediagnosticeerd door een (neuro-)psychiater of neuroloog: F071, F072
 - 1.13.4. neurotische en stressgebonden stoornissen, gedurende meer dan 5 jaar in psychiatrische behandeling én gediagnosticeerd door een psychiater: F064, F40, F400, F401, F402, F410, F411, F419
 - 1.13.5. aanpassingsstoornis gedurende meer dan 5 jaar in psychiatrische behandeling én gediagnosticeerd door een psychiater: F43
 - 1.13.6. ernstige en chronische somatoforme stoornissen, gedurende meer dan 5 jaar in psychiatrische behandeling én gediagnosticeerd door een psychiater: F450, F451, F452, F454, F458, F459
 - 1.13.7. ernstige en chronische somatoforme stoornis, gediagnosticeerd door een (neuro)psychiater én fysiotherapeut/revalidatiearts of internist of door een door het Riziv vroeger erkend CVS-referentiecentrum, met duidelijk ondernomen therapiepogingen: F4800

- 1.13.8 eetstoornissen, gediagnosticeerd door een psychiater, gedurende meer dan 5 jaar in psychiatrische behandeling met ziekenhuisopnames in het verleden: F5000, F5020
- 1.13.9. persoonlijkheidsstoornissen, in psychiatrische behandeling en gediagnosticeerd door een psychiater: F21, F600, F6010, F602, F6030, F6031, F604, F605, F606, F607, F608, F609
- 1.13.10. verstandelijke handicap gediagnosticeerd door een psycholoog: F70
- 1.13.11. stoornis in de motorische vaardigheden gediagnosticeerd door een neuroloog of psycholoog: F82
- 1.13.12. communicatiestoornis gediagnosticeerd door een neuroloog of psycholoog: F801, F808
- 1.13.13. pervasieve stoornissen gediagnosticeerd door een psychiater: F840, F842, F843, F845, F849
- 1.13.14. ticstoornissen met duidelijk lijden of significante beperkingen in het dagelijks functioneren, gediagnosticeerd door een neuroloog of psychiater: F952
- 1.13.15. degeneratieve aandoeningen van het zenuwstelsel, gediagnosticeerd door een neuroloog of internist: G11, G35, G37, G253
- 1.13.16. episodische en paroxysmale aandoeningen, gediagnosticeerd door een neuroloog, niet-aanvalsvrij: G400, G401, G402, G403, G404, G406, G407, G474
- 1.13.17. aandoeningen van zenuwen, zenuwwortels en zenuwplexus, gediagnosticeerd door een neuroloog of orthopedist: G5400, G551, G552
- 1.13.18. polyneuropathieën, gediagnosticeerd door een neuroloog: G620, G6210, G6320
- 1.13.19. myopathie, gediagnosticeerd door een internist of neuroloog: G700
- 1.13.20. hersenverlamming en andere verlamningsverschijnselen, gediagnosticeerd door een neuroloog: G819, G830, G8340
- 1.13.21. andere aandoeningen van het zenuwstelsel, gediagnosticeerd door een neuroloog: G900, G935, G9500, G951, G952, G958
- 1.13.22. andere aandoening van het zenuwstelsel, gediagnosticeerd door een (neuro)psychiater én fysiotherapeut/revalidatiearts met duidelijk ondernomen therapiepogingen: G933
- 1.13.23. aandoeningen van het oog gediagnosticeerd door een oogarts: H540, H5401, H541, H5420, H5421, H5422, H5423, H5424
- 1.13.24. aandoeningen van het oor gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts: H900, H903, H905, H906
- 1.13.25. hartaandoening, gediagnosticeerd door een cardioloog: I50
- 1.13.26. aandoeningen van de lagere luchtwegen, gediagnosticeerd door een pneumoloog: J43, J440
- 1.13.27. inflammatoire artropathie, gediagnosticeerd door een reumatoloog of internist of orthopedist: M050+
- 1.13.28. aandoeningen van de wervelkolom, gediagnosticeerd door een orthopedist of reumatoloog: M4300, M4310, M501, M510
- 1.13.29. chronische pijnklachten en stijfheid ten hoogte van het locomotorisch stelsel, gediagnosticeerd door een arts-specialist in de fysieke geneeskunde en revalidatie of een reumatoloog na een multidisciplinair onderzoek, met duidelijk ondernomen therapiepogingen (o.a. kinesitherapie): M790
- 1.13.30. bot- en kraakbeenaandoening, gediagnosticeerd door een orthopedist of reumatoloog: M80, M841
- 1.13.31. bot- en kraakbeenaandoeningen, gediagnosticeerd door een orthopedist of reumatoloog of gynaecoloog: M860
- 1.13.32. congenitale afwijkingen van het skelet en de spieren, gediagnosticeerd door een pediater of orthopedist of reumatoloog of internist: Q71, Q72, Q7620, Q774, Q780, Q796

- 1.13.33. traumatische aandoening van hoofd en hals, gediagnosticeerd door een neuroloog: S066
- 1.13.34. traumatische aandoening van hoofd en hals, gediagnosticeerd door een neuroloog of orthopedist: S1430
- 1.13.35. traumatische aandoening van thorax, wervelkolom en bekken, gediagnosticeerd door een neuroloog: S3430
- 1.13.36. aandoeningen van schouder en arm, gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts: S48, S57, S58, S67, S680, S684
- 1.13.37. traumatische aandoeningen van heup en been, gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts: S780, S781, S87, S880, S881, S97, S980, S984
- 1.13.38. factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden, indien geattesteerd door de nefroloog dat dialyse ook tijdens de werkuren moet: Z490
- 1.13.39. factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden, indien geattesteerd door de pneumoloog: Z9020
- 1.13.40. factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden, indien geattesteerd door de behandelend arts-specialist dat het stoma blijvend is en meerdere verzorgingen tijdens de werkuren noodzakelijk zijn: Z9300, Z9310, Z9320, Z9330, Z9350, Z9360, Z9380
- 1.13.41. factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden, indien transplantatie geattesteerd door de behandelend arts-specialist: Z940, Z941, Z942, Z943, Z944
- 1.13.42. minstens één andere indicatie van arbeidshandicap hebben én op een wachtlijst staan voor een nier-, hart-, long-, hart-long- of levertransplantatie, geattesteerd door de behandelend arts-specialist
- 1.13.44. factoren die de gezondheidstoestand beïnvloeden, indien geattesteerd door de behandelend arts-specialist: Z993
- 1.14. Eerdere tewerkstelling als doelgroepwerknemer in een maatwerkbedrijf doorgestroomd naar een aansluitende tewerkstelling in een betrekking met geringere ondersteuning dan vermeld in het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling

B. Criteria met voorwaarde

- 1.1. uitvoeren van de voorwaarde waarover men beschikt op basis van het door VAPH/VFSIPH/RF gegeven ticket met voorwaarde:
 - 1.1.1. w2
 - 1.1.2. w3
- 1.2. recht op verhoogde VOP vanaf het tweede jaar, na evaluatie op de werkplek door de VDAB van het samenspel tussen beperkingen en taak:
 - 1.2.1. wanneer verminderde prestaties een hoger niveau van compensatie verantwoorden
 - 1.2.2. met herevaluatie ten vroegste vanaf het tweede jaar van verhoging en ten laatste na het vijfde jaar van verhoging
 - 1.2.3. in functie van de evolutie van de handicap, de werkomgeving, het al dan niet nog steeds aanwezige verhoogde productiviteitsverlies, de al dan niet nog steeds aanwezige (verhoogde) nood aan uitleg, begeleiding, ondersteuning en controle
- 1.3. recht op verhoogde VOP vanaf de aanvraag tot VOP, na evaluatie op de werkplek door de VDAB van het samenspel tussen beperkingen en taak, met herevaluatie van het percentage na 3 jaar, in functie van de evolutie van de handicap, de werkomgeving, het al dan niet nog steeds aanwezige verhoogde productiviteitsverlies, de al dan niet nog steeds aanwezige (verhoogde) nood aan uitleg, begeleiding, ondersteuning, controle, bij:

- 1.3.1. doorstromen als doelgroepwerknemer uit een beschutte werkplaats
- 1.3.2. doorstromen vanuit begeleid werk georganiseerd door het VAPH, waarbij gebruik wordt gemaakt van een door het VAPH/VFSIPH/RF/Fonds '81 gegeven ticket voor dagcentrum (Z75, sinds 01/01/2012: Z76) of van VAPH handicapspecifieke ondersteuning via rechtstreeks toegankelijke hulp voor dagopvang
- 1.3.3. in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 2 of 9 punten bij auditieve handicaps
- 1.3.4. in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 3 of 12 punten bij visuele, verstandelijke en psychische handicaps
- 1.3.5. in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 4 of 15 punten bij een fysieke handicap
- 1.3.6. diabetes, insulinedependent, brittle/moeilijk onder controle te houden(E100), gediagnosticeerd door een internist of endocrinoloog
- 1.3.7. mucoviscidose (E84), gediagnosticeerd door een internist
- 1.3.8. matig verstandelijke handicap, gediagnosticeerd door een psycholoog (F71)
- 1.3.9. spinale spieratrofie en aanverwante syndromen (G12), gediagnosticeerd door een neuroloog of internist
- 1.3.10. ziekte van Werdnig-Hoffmann (G120), gediagnosticeerd door een neuroloog of internist
- 1.3.11. ziekte van Kugelberg-Weladner (G121), gediagnosticeerd door een neuroloog of internist
- 1.3.12. ziekte van Pick (G310), gediagnosticeerd door een neuroloog of internist
- 1.3.13. neurodegeneratieve aandoeningen, niet elders gespecificeerd (G319), gediagnosticeerd door een neuroloog of internist
- 1.3.14. spierdystrofie (Becker, Duchenne, facioscapulohumeraal, ...) (G710), gediagnosticeerd door een internist of neuroloog
- 1.3.15. congenitale spastische cerebrale paralyse tgv hersenverlamming (G800), gediagnosticeerd door een neuroloog
- 1.3.16. congenitale spastische diplegie tgv hersenverlamming (G801), gediagnosticeerd door een neuroloog
- 1.3.17. congenitale hemiplegie tgv hersenverlamming (G802), gediagnosticeerd door een neuroloog
- 1.3.18. dyskinetische, chorea-athetotische vorm van hersenverlamming (G803), gediagnosticeerd door een neuroloog
- 1.3.19. atactische vorm van hersenverlamming (G804), gediagnosticeerd door een neuroloog
- 1.3.20. hypotone hemiplegie (G810), gediagnosticeerd door een neuroloog
- 1.3.21. spastische hemiplegie (G811), gediagnosticeerd door een neuroloog
- 1.3.22. niet gespecificeerde hemiplegie (G812), gediagnosticeerd door een neuroloog
- 1.3.23. hypotone paraplegie/paraparese (G820), gediagnosticeerd door een neuroloog
- 1.3.24. spastische paraplegie/paraparese (G821), gediagnosticeerd door een neuroloog
- 1.3.25. niet gespecificeerde paraplegie/paraparese (G822), gediagnosticeerd door een neuroloog
- 1.3.23. hypotone tetraplegie (G823), gediagnosticeerd door een neuroloog
- 1.3.24. spastische tetraplegie (G824), gediagnosticeerd door een neuroloog
- 1.3.25. niet gespecificeerde tetraplegie (G825), gediagnosticeerd door een neuroloog
- 1.3.26. porencephalie, verworven cerebrale cysten (G930), gediagnosticeerd door een neuroloog
- 1.3.27. syringomyelie of -bulbie, cervicaal niveau of hoger (G9501), gediagnosticeerd door een neuroloog
- 1.3.28. amputatie beide armen (T052), gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts

- 1.3.29. amputatie beide benen (T055), gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts
- 1.3.30. amputatie thv bovenste en onderste ledematen (T056), gediagnosticeerd door een orthopedist of neuroloog of revalidatiearts
- 1.3.31. longamputatie, meer dan 1 kwab (Z9021), geattesteerd door een pneumoloog
- 1.3.32. respirator-afhankelijkheid (Z99), indien geattesteerd door de behandelend arts-specialist
- 1.4. recht op tijdelijke VOP
 - 1.4.1. vanaf 4 punten op de zelfredzaamheidschaal ter bepaling van de integratietegemoetkoming bij auditieve handicaps, toegekend van bepaalde duur
 - 1.4.2. in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming vanaf categorie 2 of 9 punten bij visuele handicaps, toegekend van bepaalde duur
 - 1.4.3. in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming voor fysieke, verstandelijke of psychische handicaps, toegekend van bepaalde duur
 - 1.4.4. op basis van de medische criteria in aanmerking komen voor een erkenning inkomensvervangende tegemoetkoming van bepaalde duur
 - 1.4.4. recht hebben op bijkomende kinderbijslag (vanaf 2019: zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke zorgbehoefte)
 - 1.4.5. student BuSO ifv een vakantiejob
 - 1.4.6. beschikken over een studiebewijs uit het BuSO of student BuSO ifv een tewerkstelling in het kader van deeltijds leren en deeltijds werken
 - 1.4.7. bij tumorale aandoeningen waarbij het recht op de (tijdelijke) VOP wordt aangevraagd tijdens de periode dat de klant chemotherapie krijgt of binnen 1 jaar na het beëindigen van de chemotherapie, geattesteerd door een oncoloog of arts-specialist met aanvullende bekwaamheid in de oncologie: C00 tem C91
 - 1.4.8. bij nood aan een knie- of heupprothese(s) maar actueel medisch uitgesteld omwille van de 'te jonge' leeftijd, geattesteerd door de behandelende arts-specialist
 - 1.4.9. bij, door een psychiater gediagnosticeerde, psychische- en gedragsstoornissen ten gevolge van een ernstige verslavingsproblematiek waarbij er een lopende behandeling is, geattesteerd door de begeleidende instantie: F11, F12, F13, F14, F15, F16, F18, F19
 - 1.4.10. bij de volgende indicaties van arbeidshandicap indien gediagnosticeerd door een psychiater en in psychiatrische behandeling gedurende minstens de voorbije 2 jaar:
 - 1.4.10.1. chronische depressieve stoornissen: F33, F341
 - 1.4.10.2. neurotische en stressgebonden stoornissen: F064, F40, F400, F401, F402, F410, F411, F419, F428, F431
 - 1.4.11.3. aanpassingsstoornis: F43
 - 1.4.11.4. ernstige en chronische somatoforme stoornissen: F450, F451, F452, F454, F458, F459
 - 1.4.11.5. eetstoornissen: F5000, F5020

BIJLAGE 4: MULTIDISCIPLINAIRE INFORMATIE AANVULLEND BIJ EEN INDICATIE VAN ARBEIDSBEPERKING VOOR MOGELIJK RECHT OP BTOM

1. AANPASSING ARBEIDSOMGEVING (= aanpassing arbeidspost, aangepast arbeidsgereedschap, aangepaste arbeidskledij) zonder voorwaarde

- 1.1. criteria van de lijst 'Criteria die recht geven op BTOM' - aanpassing arbeidsomgeving die niet gehaald werden aangevuld met multidisciplinaire informatie
- 1.2. niet gesubsidieerde hulpmiddelen/aanpassingen gebruiken of door andere instanties, dan deze vermeld op de lijst 'Criteria die recht geven op BTOM' en aanvullende multidisciplinaire informatie
- 1.3. gemotiveerd advies van één van de volgende deskundigen:
 - 1.3.1. de door de VDAB aangeduide dienst of arts
 - 1.3.2. GOB
 - 1.3.3. (para)medicus
 - 1.3.4. KOC
 - 1.3.5. door KOC erkend expert
 - 1.3.6. revalidatiecentrum
- 1.4. omwille van slechthorendheid/doofheid in het buitengewoon onderwijs type 7 gevolgd of in het gewoon onderwijs GON-begeleiding type 7 gekregen hebben
- 1.5. matige slechthoortheid beiderzijds (H5331), gediagnosticeerd door een oogarts aangevuld met multidisciplinaire informatie

2. VERPLAATSINGS- OF VERBLIJFSTEGEMOETKOMING zonder voorwaarde Verplaatsing met een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel

- 1.1. beschikken over een VAPH/VFSIPH/RF² beslissing of betaling w1 volgens de voorwaarden van het MB van 23 mei 1969, art. 4 §1, tweede lid
 - 1.1.1. aangevuld met multidisciplinaire informatie die motiveert dat ontbreken van dit recht op tegemoetkoming de tewerkstelling of de door de VDAB georganiseerde of erkende opleiding of stage onmogelijk maakt

3. VERPLAATSINGS- OF VERBLIJFSTEGEMOETKOMING met voorwaarde

- 1.1. Verplaatsing met een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel
 - 1.1.1. beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap geen 300 meter te voet kan gaan ten gevolge van een ernstige langdurige medische behandeling én wegens de aard en de ernst van deze arbeidshandicap genoodzaakt is om tijdelijk een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel te gebruiken
 - 1.1.1.1. te starten binnen de 3 maand na aanvraag van het recht
 - 1.1.1.2. gedurende maximaal 2 jaar
 - 1.1.1.3. waarna evaluatie van de noodzaak aan verdere gerechtigdheid
 - 1.1.2. beschikken over een schriftelijke verklaring van een arts-specialist dat de persoon met een arbeidshandicap geen 300 meter te voet kan gaan ten gevolge van een cardiorespiratoire of locomotorische aandoeningen waarvoor medische behandeling mogelijk is, doch actueel tegen aangewezen is, én wegens de aard en de ernst van deze arbeidshandicap genoodzaakt is om tijdelijk een persoonlijk gemotoriseerd vervoermiddel te gebruiken
 - 1.1.2.1. te starten binnen de 6 maand na aanvraag van het recht
 - 1.1.2.2. gedurende maximaal 5 jaar
 - 1.1.2.3. waarna evaluatie van de noodzaak aan verdere gerechtigdheid

² Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Arbeidshandicap, Rijksfonds

4. GEBARENTAAL-, ORAAL- EN SCHRIJFTOLKEN

- 1.1. net niet voldoen aan de criteria uit bijlage 3 na tonale of vocale audiometrie, doch aangevuld met multidisciplinaire informatie die motiveert dat het ontbreken van dit recht tewerkstelling, sollicitatie of dienstverlening georganiseerd of erkend door de VDAB onmogelijk maakt

5. VLAAMSE ONDERSTEUNINGSPREMIE – VOP zonder voorwaarde

- 1.1. combinatie van minstens 3 van de criteria van de lijst 'Criteria die recht geven op BTOM' - VOP, die net niet gehaald werden
- 1.2. combinatie van minstens 2 van de criteria van de lijst 'Criteria die recht geven op BTOM' - VOP die net niet gehaald werden, met andere multidisciplinaire informatie
- 1.3. een door trajectbegeleiding bewezen niet gelukt traject in het normaal economisch circuit én
 - 1.3.1. minstens 2 van de criteria van de lijst 'Criteria die recht geven op BTOM' - VOP die net niet gehaald werden
 - 1.3.2. erkenning als persoon met een handicap door het VAPH/VFSIPH, doch met weigering gevraagde w3-ticket
 - 1.3.3. functioneren als persoon met een licht verstandelijke handicap
 - 1.3.4. een vierde wereldproblematiek (armoede, ongeletterdheid, sociale achterstelling, ...)
 - 1.3.5. andere multidisciplinaire informatie in combinatie met het regionaal marktaanbod
 - 1.3.6. toegang tot geïntegreerd onderwijs (GON) type 1 (of type basisaanbod), 3 of 7 gehad hebben in het lager onderwijs of in het secundair onderwijs
 - 1.3.7. intensieve ondersteuning door een studiebegeleidingsdienst voor studenten hoger onderwijs
 - 1.3.8. schoolwissel tussen BSO, DBO, BuSO, Syntra, ... in combinatie met andere multidisciplinaire informatie
 - 1.3.9. meerdere of langdurige begeleiding (ambulant, semi-residentieel of residentieel) hebben of gehad hebben door een dienst/voorziening uit de welzijns-, gezondheids- of gehandicaptensector
 - 1.3.10. meerdere of langdurige begeleiding hebben of gehad hebben vanuit de bijzonder jeugdzorg
 - 1.3.11. bij een visuele handicap in aanmerking komen voor een integratietegemoetkoming categorie 1 (7/8 punten)
 - 1.3.12. bij een niet-sensoriële handicap beschikken over een score van 4 tot en met 6 punten op de zelfredzaamheidschaal om het recht op integratietegemoetkoming te bepalen
 - 1.3.13. in aanmerking komen voor verhoogde kinderbijslag op basis van de eigen handicap als ouder en andere multidisciplinaire informatie
 - 1.3.14. eerdere acties doorlopen hebben in het ATB-/GTB-netwerk
 - 1.3.15. eerdere nood aan intensieve ondersteuningsacties (WEP+, art. 60, acties bij derden, activeringsbegeleiding, ...) bij tewerkstelling
 - 1.3.16. veel en lange periodes van inactiviteit tijdens de voorbije loopbaan, niet te wijten aan factoren extern aan de klant in combinatie met andere multidisciplinaire informatie
 - 1.3.17. meer dan 2 jaar volledig uitkeringsgerechtigd werkzoekend ondanks intensieve en gerichte zoekacties naar werk in combinatie met andere multidisciplinaire informatie
 - 1.3.18. hulpmiddelen VAPH gebruiken

- 1.3.19. een gemotiveerd verslag van een GOB n.a.v. een gevolgde opleiding of stage
- 1.3.20. een gemotiveerd advies van een deskundige dienst of persoon (KOC, paramedicus, begeleider van een activeringsstage, verkennende stage, ...)
- 1.4. combinatie van beschikken over een ticket van AWIPH/AViQ of COCOF of DPB³ en andere multidisciplinaire informatie of bewezen niet gelukt traject in het normaal economisch circuit
- 1.5. combinatie van een invaliditeitsuitkering ontvangen met een door trajectbegeleiding bewezen niet gelukt traject in het normaal economisch circuit of van andere multidisciplinaire informatie
- 1.6. combinatie van een gerechtelijke beslissing dat men onder toezicht van een gerechtelijk raadsman geplaatst is met andere multidisciplinaire informatie
- 1.7. combinatie van een gerechtelijke beslissing dat men onder toezicht van een voorlopig bewindvoerder geplaatst is met andere multidisciplinaire informatie
- 1.8. beschikken over een gerechtelijke beslissing of een attest van arbeidsongeschiktheid in combinatie met een door trajectbegeleiding bewezen niet gelukt traject in het normaal economisch circuit of van andere multidisciplinaire informatie
- 1.9. aandoeningen van het oog (H5331, H544, H545), gediagnosticeerd door een oogarts, aangevuld met multidisciplinaire informatie
- 1.10. aandoeningen van oor (H901, H904, H908), gediagnosticeerd door een neus-, keel- en oorarts, aangevuld met multidisciplinaire informatie
- 1.11. voldoende blijvend jobonafhankelijk rendementsverlies:
 - 1.11.1. voorbeelden van rendementsverlies zijn: overname van taken door collega's, meer tijd nodig in vergelijking met collega's die hetzelfde werk uitvoeren, meer afwezig omwille van de arbeidshandicap, extra rustpauzes, meer fouten maken, later starten omwille van de nood aan verzorging door een hulpverleningsdienst, enz.
 - 1.11.2. voldoende rendementsverlies op het moment van het onderzoek: in functie van de bewaking van de doelgroep wordt een richtgrens van minimum 20 % rendementsverlies in een voltijdse job gehanteerd. Bij werknemers worden aanpassingen aan het takenpakket of aan het uurrooster, ondersteuning door collega's en de rechtstreeks verantwoordelijke,... in de huidige job weggedacht.
 - 1.11.3. blijvend rendementsverlies: aangezien het recht op de VOP in de meeste situaties voor onbepaalde duur wordt toegekend, is een blijvend rendementsverlies nodig. De aanwezige problematieken moeten bijgevolg uitbehandeld zijn of er moet sprake zijn van blijvende restletsels die voldoende rendementsverlies veroorzaken. De prognose is stabiel of (eerder) ongunstig.
 - 1.11.4. jobonafhankelijk rendementsverlies: er dient voldoende blijvend rendementsverlies te zijn in alle jobs waarvoor de persoon met een arbeidshandicap in aanmerking komt. Werknemers kunnen een voldoende groot rendementsverlies in hun huidige job hebben maar onvoldoende rendementsverlies in een andere, haalbare, job. Indien er haalbare jobs zijn waarbij het rendementsverlies bij de persoon met een arbeidshandicap onvoldoende is om een VOP te kunnen adviseren/toekennen, zou loopbaanbegeleiding een oplossing kunnen bieden ivf jobcrafting, heroriëntering of herscholing. Bij de integratie in een nieuwe job zou aan jobcoaching gedacht kunnen worden. Aangezien een jobdoelwit realistisch dient te zijn, kan er enkel in beperkte mate rekening gehouden worden met de keuzevrijheid van de persoon met een arbeidshandicap.

³ Openbare instantie van de Franstalige en Duitstalige Gemeenschap en de Franstalige Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- 1.11.5. Bij de inschatting of er voldoende blijvend jobonafhankelijk rendementsverlies is wordt een holistische benadering gehanteerd. Dit betekent dat er rekening gehouden wordt met het volledige profiel van de persoon met een arbeidshandicap: opleidingsniveau, werkervaring, leeftijd, psychosociale situatie, mogelijkheden tot heroriëntering of herscholing, enz.

6. VLAAMSE ONDERSTEUNINGSPREMIE – VOP met voorwaarde

- 1.1. Bij de indicaties van arbeidshandicap waarbij het recht op de tijdelijke VOP wordt aangevraagd op het moment waarop
- 1.1.1. er een inschatting gemaakt wordt dat er voldoende (richtgrens: minimum 20%), jobonafhankelijk rendementsverlies is tijdens de effectief gepresteerde uren
ÉN
 - 1.1.2. er nog geen definitieve uitspraak mogelijk is over blijvende uitval of over restletsels
ÉN
 - 1.1.3. de klant een wetenschappelijk onderbouwde behandeling volgt of gedurende de laatste 2 jaar heeft gevolgd
ÉN
 - 1.1.4. de toekomstige behandel- en/of herstelperiode langdurig (d.i. minstens 1 jaar) is
- De eerste voorwaarde blijkt uit het ICF-verslag.
De 3 andere voorwaarden worden geattesteerd door een arts-specialist.